scilicet, pactionata, & hæreditaria simul: si hæreditaria est, ut probari videtur ex verbis Privilegii (licèt in exequutivis posita, & interjecta) ibi, *ad faciendum inde vestræ libitum voluntatis*, quæ æquipollent verbis, *& quibus dederint*, per quæ conceditur libera alienandi facultas, ut per DD. *in cap. 1. de feud. non habent. prop. natur. feudor.* Laderch. *cons. 1. sub n. 4. & per tot.* Osasch. *dec. 164. n. 3. versic. sed si fuerint in medio*, Font. *de pact. claus. 4. glos. 21. part. 2. n. 64.* Castill. Sotoma. *tom. 4. controvers. c. 48. n. 18.* Rot. apud Farinac. *in posthum. decis. 322. p. 1. & dec. 286. p. 1. rec. & decis. 295. part. 2.* in eisdem Petr. de Greg. *de concess. feud. part. 6. quæst. 4.* ubi Mastrill. Cannet. *in d. c. volentes, vers. sed magna fuit olim, n. 73. 74. & seqq. fol. 61.* Castill. Sicul. *dec. 206. sub n. 83. part. 3. & in n. 64.* Regens de Tapp. *decis. 2. n. 266. & 336.* indubium est, potuisse formam mutare, aut restringere prædictum Calcerandum, etiam quod non fuisset primus acquisitor; quia si licuit eidem alienare feuda, melius potuit formam restringere in favorem suorum descendentium, ut probavit Frecc. *de subfeud. 3. part. quæst. 1. & 2. n. 42.* & ex nostris Petr. de Greg. *de concess. feud. par. 2. qu. 10. n. 45. & part. 3. qu. 6. n. 12. & 13.* Cum. *in cap. Si aliquem, verb. antiquis, n. 170.* Cannet. & alii quos sequitur Intrigliol. *d. cent. 1. qu. 51. n. 271. & 272.* Muta *in capit. Reg.* Alphons. *c. 456. n. 37. tom. 5.* Milanens. *d. dec. 8. num. 17.* Mastrill. *dec. 56. n. 25. vers. præterea, lib. 1.*

9 Si verò in forma mixta fuit facta prima concessio, quod probabilius judicamus, non idco excluditur Calcerandus à facultate restringendi formam, dato, & non concesso, quod non fuerit primus dictorum feudorum acquisitor; imò in his terminis verissimum, & receptissimum est potuisse dictam formam restringere, instituendo primogenituram in favorem descendentium, ut considerant Menoch. *cons. 104. n. 8. & cons. 156. n. 65. & cons. 161. n. 5. lib. 2.* Mastrill. *dicta decis. 56. n. 26. & 27.* assignantes rationem, quia quando feudum sub prædicta forma concessum est, non possunt filii querelam proponere eò quod à Patre sint exclusi, cum non possint succedere in feudo, nisi ab eo sint hæredes instituti, & pater liberè possit postergare, hoccst, eligere secundo, vel tertiogenitum, omisso primogenito, dummodo non eligat remotiorem, quod Cravet. *cons. 256. n. 3. lib. 2.* dicit esse valdè favorabile descendentibus, & conducunt tradita à DD. supra relatis *num. 7.* in terminis Petr. de Gregor. *de concess. feud. part. 4. quæst. 1. n. 21.* Milanens. *dicta decis. 8. num. 99. usque ad 111.*

10 Secundò, quod ad testamentum attinet Calcerandi, vanissimam habuimus adversæ partis objectionem, fundatam in prædicta fide Notarii conservatoris actorum dicti Stephani de Campoclaro: quia prædicta fides non concludit inexistentiam dicti Testamenti originalis in actis ejusdem Notarii, nec aperiti an clausum, & sigillatum, an verò apertum, & publicatum existat, ut ex lectura præfatæ fidei dignosci potest.

11 Illud autem extra omnem controversiam, est præfatum Testamentum exhibitum, & præsentatum fuisse in causa possessoria Status, & Marchionatus dictæ Terræ Licodiæ, inter dictam Donnam Margaritam ex una, & Donnam Joannam, & Don Fabritium Franciscum Ruffum Principes Scillæ ex altera, ubi testium multorum depositionibus, in alio Processu productis, ab eodemque extractis, apparuit solemniter apertum fuisse, in qua causa etiam fuerunt præsentatæ quædam literæ antiquissimæ ab istius M. R. C. Judicibus expeditæ, qui prædictum Testamentum vidisse, & recognovisse, esseque omni solemnitate de jure necessaria confectum, & absque ullo vitio, asseruerunt, & ut tale exequi, & observari mandarunt: ac etiam in eadem causa exhibita fuerunt diversa exempla extracta ex Archiviis hujus tuæ M. R. C. & aliorum Tribunalium, in quibus dictæ Donnæ Margaritæ Antecessores, præcipuè Principes Don Ambrosius, & Don Franciscus illud præsentarunt ad probandum fideicommissum, & prohibitionem alienationis dictorum feudorum: ob idque non solum in prædicta causa possessoria, sed etiam in rei vendicatoria dicti Marchionatus dictum Testamentum, ut verum, solemne, & autheuticum habitum fuit, & secundum eum pronunciatum semel, & iterum in hac M. R. C. & Consistorio in prædicta causa reivendicatoria Status Licodiæ ad favorem Donnæ Margaritæ, ut totum constat ex justificationibus in dicta causa factis fol. mihi 37. vers. vanissimam habuimus, ex quo cessat quæstio, utrum de apertura Testamenti constet vel non, ad text. *in leg. si in duobus 10. §. 1.* ibi, *non enim quæremus à quo aperiantur, ff. quemadmodum testam. aper.* ubi notant glos. Bart. & reliqui antiquiores.

Ex quo sequitur prædictum testamentum fulcitum esse, tum temporis antiquitate, ex cursu plusquam ducentorum annorum ab ejus confectione, ex cujus tanti temporis lapsu presumitur omnem necessariam solemnitatem intercessisse, taliter quod nihil contra illud possit opponi, ut docet Cravet. *de antiquit. tempor. 1. part. §. videmus, num. 18. & 22.* Covarr. *pract. c. 21. n. 6. vers. 3.* Alexan. *cons. 101. num. 9. lib. 7.* Aretin. *cons. 36. n. 6. & cons. 168. sub n. 2.* plures referens Mascard. *concl. 711. num. 81. & 82.* Joan. Baptista Asinius *in praxi 57. cap. 5. limit. 96. n. 9.* tum etiam observantia antecedente multis actibus comprobata, quæ magnam dicto Testamento tribuit authoritatem, & legalitatem, Gratian. *discept. forens. tom. 3. cap. 486. ex n. 6.* Cravet. *cons. 101. n. 4. lib. 1.* Velasch. *consult. 132. n. 16.* Farinacc. *decis. 467. p. 2. recent. & decis. 31. num. 3. par. 2. in posthum.* Paz de Tenuta *1. tom. cap. 26. n. 17.* & omnem purgat falsitatis suspicionem, Cravett. *cons. 158.* Joseph Ludovic. *concl. 38. colum. 3. vers. infertur 6.* Decius *cons. 445. num. 18. l. 2.* Foller. *in praxi criminali, vers. Item quod commisit falsum, n. 37.* Menoch. *lib. 1. præsumpt. 20. num. 56. & cons. 409. n. 37.* cum aliis quamplurimis, quos consultò omittimus: referunt addentes Molin. *lib. 2. cap. 6. num. 57. & 60.*

Ulteriùs extante prædicti testamenti indubia fide, & authoritate, quando dubium aliquod occurreret circa facultatem disponendi in eo contenta, quæ dicto Calcerando negari prætenditur, præsentis summarissimi Judicii hanc discussionem non esse arbitramur, in eo enim is debet obtinere qui in testamento solemni in nulla sui parte suspecto se institutum, & vocatum ostendit, *l. fin. C. de edicto, Divi Adriani toll.* & in terminis nostri Statuti *cap. nempe 43.* Inclyti Regis Ferdinandi, continuantis possessionem in hæredem scriptum, vel ab intestato, latè Anton. Amat. *lib. 1. var. resolut. 39.* per totum, præcipuè *n. 87.* qui multos refert. Ille verò qui literam testamenti habet contrariam, & contendit testatorem non ita potuisse disponere, ut disposuit, non debet in prædicto Judicio audiri, *l. ille à quo, §. si de testamento, ff. ad S. C. Trebell.* ibi, *Nam & si maximè dicatur, vel jus testandi non habuisse, eum qui testatus est, vel de viribus testamenti, vel de sua conditione, non est audiendus, l. unica, C. si tab. testam. nulla extab. ibi hæredis cujus nomen inconsulto deletum est ut legi non possit, dari bonorum possessio potest, quia ex conjectura non proprie scriptus videtur, &c.*

Quare hæc exceptio, dato quod formaliter fuisset opposita, esset in plenarium judicium reservanda, uti requirens altiorem indaginem, *l. 3. §. ibid. ff. ad exhibendum*, ibi, *Si obscurior, vel quæ habeat altiorem indaginem, differenda in directum judicium, l. fin. ff. de compens.* ibi, *Sed jure stricto utentes si invenerint eas majorem, & ampliorem exposcere indaginem, eas quidem alii judicio reservent.* Latè in terminis, Don Christophorus de Paz de tenuta *cap. 38. per tot.* Don Joann. Baptista de la Rea *decis. Granat. 40. n. 16. ad fin. tom. 1.* Molin. *de Hisp. primog. lib. 4. c. 9. n. 40.* ubi addentes infinitos laudant.

Quibus accedit, quod Racudiæ Comes nullam ex hac oppositione utilitatem consequitur, ille enim descendit à Raymundo Calcerandi filio secundogenito, cujus, & suorum descendentium favore, & beneficio prædicta primogenitura fuit instituta, neminem excludendo, sed solùm præferendo masculos fœminis juxta dispositionem juris communis feudorum, & Capitulorum Regni; quod si factum non fuisset, remanerent prædicta feuda in linea, & descendentia Ugonetti filii primogeniti dicti Calcerandi, qui fuit in prædicto testamento hæres institutus in bonis, quæ ipse Pater habebat in Principatu Cataloniæ, cujus descendentes nunc extant, inter quos fuisset continuata successio: ac ideo impugnat quod in ipsius Comitis favorem factum est, & cujus nullam potest proponere querelam, juxta tradita à Mastrill. *dicta decis. 56. num. 26. & 27.* cum aliis suprà, *n. 9.* relatis.

Quod verò attinet ad feudum Belmontis, & Baroniam Radali, certum est etiam habere clausulam jurisfrancorum, & in eis succedendum esse per viam primogenituræ, quia dicti feudi Belmontis novus, & primus acquisitor fuit Princeps D. Ambrosius titulo emptionis, & judicialis adjudicationis pro pretio unciarum 3190. pro quibus fuerat causata executio in hac M. R. C. & interpositum super dictum feudum primum decretum ad instantiam Don Antonii Gravina contra Carolum Romanum ejusdem feudi possessorem, Baroniam autem Radali acquisivit Princeps Don Franciscus ejus frater, & ab intestato successor. Is enim cùm dictus Princeps Don Ambrosius emisset jus luendi dictam Baroniam, quam Joseph de Modica ejus possessor vendiderat Hieronymo Bonnacolto cum facultate redimendi, prædicta utens facultate post mortem dicti Don Ambrosii suis pecuniis redemit à posse dicti de Bonaccolto in anno 1565. ut ex scripturis à nobis visis apparet.

Cùm autem dictus Princeps Don Franciscus fratris ab intestato successor in dicto feudo Belmontis noviter acquisito, & dictæ Baroniæ Radali redemptor, ac primus acquirens, nullos haberet descendentes legitimos, refutavit dictum Principatum Buteræ, feuda, & Baronias prædictas Donnæ Dorotheæ Barresi, & Santapau ipsius nepti ex sorore Donna Antonia, & communi proavia, suisque filiis, & descendentibus in perpetuum cum clausula jurisfrancorum, gravamine cognominis, & armorum de Santapau sub pœna privationis, & perpetuæ alienationis prohibitione, ut constat ex scriptura refutationis anno 1581. quam vidimus, & est in processu, suitque in causa rei vendicatoria Licodiæ exhibita, & qualificata.

Et quod dictus Princeps Don Franciscus potuisset in d. refutatione clausulam jurisfrancorum apponere, substitutiones facere, & gravamina injungere successoribus in dicto feudo, & Baronia, certo certius æstimavimus: eo quòd fuisset novus, & primus acquisitor, & fratris successor, ex superiùs num. 7. adductis, & inferiùs adducendis, quod nec pars adversa contradicere ausa est.

Deveniamus jam ad Status, & feuda, provenientia ex domo, & Familia de Barresi, in quorum concessione, & acquisitione, clarissimum est, adesse clausulam jurisfrancorum: ut ex Privilegiis, & Regiis confirmationibus dignoscitur.

Terra, & Castrum Petræpretiæ, nunc Principatus titulo decoratum, fuit concessum per Inclytum Regem Federicum in anno 1330. Abbo Barresi, pro se, & hæredibus de suo corpore legitimè descendentibus, in perpetuum cum clausula jurisfrancorum: ut apparet per Regium diploma, exhibitum, & à nobis recognitum.

Terra Barrafranchæ, nunc in Marchionatum erecta, quæ primò fuit nuncupata Baronia Convicini, empa fuit per d. Abbum Barresi à D. Rege Petro secundo, cujus venditio postea in anno 1438. fuit confirmata pro dicto Abbo, suisque hæredibus de suo corpore legitimè descendentibus, in perpetuum, & cum clausula jurisfrancorum: constat ex Privilegio edito in processu.

Feudum, & Baronia Fontanæ Moratæ, primò fuit concessa per Inclytum Regem Martinum in anno 1398. Francisco Guerra de Veintemilla, pro se, & hæredibus de suo corpore legitimè descendentibus, in perpetuum, & cum clausula jurisfrancorum, in qua Baronia successit Donna Catharina de Veintemilla, & Barresi uxor legitima Antonii Barresi Baronis Petræpretiæ, quibus successit Antonius filius legitimus, & demum Matthæus, qui in anno 1479. accepit investituram dicti feudi cum clausula jurisfrancorum: à quo tempore usque in præsens, semper successores in dicto feudo investiti sunt cum dicta clausula jurisfrancorum: ita apparet ex Privilegio, & investituris exhibitis.

Centum, & viginti unciæ redditus super Universitate Calatagironis, fuerunt donatæ per inclytum Regem Martinum, Ugonetto de Santapau fratri Calcerandi in ann. 1392. & concessio fuit in forma hæreditaria; ob idque alienatæ fuerunt, & in eis successit Joannes Antonius Barresi Baro Petræpretiæ, qui in anno 1479. Regiam obtinuit confirmationem dictorum redituum, pro se, & hæredibus de suo corpore legitimè descendentibus, in perpetuum, & cum clausula jurisfrancorum, à quo tempore omnes successores usque ad Donnam Margaritam investituram acceperunt cum dicta clausula jurisfrancorum: apparet ex Privilegio confirmationis, & investituris subsequentibus.

Denique ex eodem cognomine de Barresi, licèt ex diversa linea, provenit Terra, & Marchionatus Militelli, de cujus concessione, & sub qua forma, non liquidò apparet: solùm namque deprehenditur ex nonnullis scripturis in processu exhibitis, quod dicta Terra concessa fuerit per inclytum Regem Martinum, primo loco Blasco Barresi, & deinde Antonello ejus filio pro se, & hæredibus de suo corpore legitimè descendentibus: & hoc in anno 1393.

In dicta terra successit Blascus, Antonelli filius primogenitus, & ab eo usque ad Don Vincentium Barresi, qui obiit anno 1557. semper fuit derivata successio de primogenito in primogenitum masculum, ex directa linea dictorum Blasci, & Antonelli, & investituræ captæ fuerunt, probata morte ultimi possessoris, & primogenitura successoris, juxta tenorem suorum Privilegiorum, nullo alio expresso: ut patet ex investituris præsentatis.

Dictus D. Vincentius Barresi decessit prædicto ann. 1567. nullis relictis descendentibus, & per suum solemne testamentum instituit hæredem particularem in dicta Terra, & Marchionatu Militelli, Donnam Catharinam Barresi sororem primogenitam, filiam legitimam Don Caroli Barresi communis patris, quæ virtute dictæ institutionis cœpit pacificam possessionem dicti Status, & in eam fuit immissa vigore literarum tui tunc temporis Vicarii, & Proregis per hoc Tribunal M. R. C. expeditarum, & cuidam Judici delegato ad earum executionem commissarum, qui servatis servandis, & adhibita causæ cognitione super traditione possessionis, dictam Donnam Catharinam immisit nemine contradicente: ut constat ex actis possessionis in processu exhibitis.

Dicta Donna Catharina jam Marchionissa Militelli, matrimonium contraxit cum præfato Buteræ Principe Don Fabritio, & in Tabulis nuptialibus inter eosdem initis anno 1570. conventum fuit, quod in dicto Statu, & Marchionatu, succederent filii ex illo matrimonio, & eorum filii, & descendentes in infinitum, cum clausula jurisfrancorum per semper servanda, à quo nullo modo videretur recessum; & quod in defectu filiorum, & descendentium dicti matrimonii, & prædictæ Donnæ Catharinæ, succedere deberent Donna Eleonora, & Donna Beatrix ipsius sorores, una post aliam, & earum filii, & descendentes in perpetuum, servata semper forma jurisfrancorum, cum prohibitione alienationis, & gravamine cognominis, & armorum de Barresi: ut constat ex dicto contractu matrimoniali exhibito, & à nobis recognito.

Donnæ Catharinæ successit D. Franciscus filius primogenitus ex dicto matrimonio, & D. Francisco Donna Margarita ejus unica, & legitima filia ultima posseditrix, quæ, & ejus pater acceperunt investituras cum clausula jurisfrancorum. Et hic est ultimus Status successionis dicti Marchionatus: de quo amplius in quinto Articulo.

Hucusque probavimus Status, & feuda, de quibus est contentio, habere annexam clausulam jurisfrancorum, in eisque succedendum esse per viam primogeniturræ, vel ex dispositione primorum acquirentium, vel ex pacto, & providentia Principum concedentium; nam quod clausula jurisfrancorum idem operetur, ac si dictum sit, succedat semper primogenitus, in confesso est, & nullus contradicit ex Regnicolis nostris, ut videre est apud Ludovic. Molin. *lib. 1. de primog. cap. 7. n. 4.* Petr. de Greg. *de concess. feud. par. 2. qu. 8. n. 8. cum seqq.* & alibi passim, Marius Cutelli *decis. 20. n. 24.* Giurb. *de success. feud. §. 1. glos. 8. n. 3. 5. vers. duodecimo.* Qui alios quamplures refert, & infra laudabimus.

Sed sunt aliæ concludentissimæ rationes, quæ idem persuadent, etiam quod prædicta clausula deficeret: supposito tamen, quod sint feuda ex pacto, & providentia gentilitia, & familiaria: ut ex sequentibus apparebit.

Primò, quia major pars dictorum Statuum, sunt magnæ Baroniæ, cum amplissima jurisdictione, mero, ac mixto Imperio, & Principatus, ac Marchionatus titulis decoratæ, sicque uti feuda dignitatis habent ex natura sua, & juris dispositione insitam clausulam jurisfrancorum, & perpetuam primogenituram, ut probant Molina *lib. 1. de primog. cap. 11. n. 24. & 25.* Pater Molina *de majorat. disp. 581. num. 1.* Menoch. *cons. 504. n. 9. & 10.* Cassanat. *cons. 57. à num. 66.* Ramon. *cons. 100. n. 304. & 305.* & concesso loco cum titulo dignitatis, intelligitur concessio facta cum jure primogeniturræ, Molina ubi proximè *n. 25. vers. in secunda specie*, Menoch. *cons. 401. n. 18. & 19.* & quando feudum est sui natura dividuum, quod per talem concessionem dignitatis indivisibile efficiatur, docent Sacca *cons. 50. n. 46. & 47.* Mastrill. *de Magistrat. lib. 4. cap. 12. à n. 24.* Parlador. *in sex quicent. diff. 8. §. 1. num. 5.* & in terminis est text. *in cap. Imperialem, §. præterea ducatus, de prohibita feud. alienat.* per Feder. ubi Isern. Afflict. & cæteri repetentes, Frecia *de subfeud. lib. 2. tit. de different. inter feud. Reg. diff. 1. num. 1.* Petr. de Greg. *de concess. feud. p. 8. qu. 16. n. 14. & p. 3. quæst. 8. n. 3.* Blasc. Lancea *inter cons. Lunæ, cons. 1. n. 59. & 93.* Mastrill. *decis. 172. num. 34.* Giurb. *de feud. §. 2. glos. 3. num. 58. & gl. 8. num. 17.*

Secundò, quia si communem Regni Doctorum acceptionem sequamur, de cujus veritate in tertio Articulo diseremus, omnes Status, & Baroniæ provenientes ex linea de Santapau in Principem Don Franciscum, ob mortem ab intestato dicti Principis Don Ambrosii ejus fratris, remanserunt informatæ cum clausula jurisfrancorum sub quacum-

que forma primò fuissent concessæ, & semper in illis est succedendum cum prædicta clausula, semel, ac ex dispositione *cap. Si aliquem* 33. Inclyti Regis Jacobi, in dictum Principem Don Franciscum ab intestato pervenerunt, ut expresè in puncto dixerunt Pernus *cons.* 4. *n.* 5. *et cons.* 12. Cannet. *in cap. volentes*, §. *at non erit inutile*, *num.* 54. *fol.* 128. asserens hanc esse peculiarem Regni consuetudinem, Petr. de Greg. *de concess. feud.* 4. *part. qu.* 2. *vers. ab intestato verò*, *n.* 22. *& quæst.* 11. *n.* 6. *& quæst.* 13. *per totam*, Biascus Lancea *inter cons. Luna*, *d. cons.* 1. *numer.* 9. Octavius Corsett. *cons.* 4. *per tot. Justificantes in causa Licodie. fol. mihi* 38. *vers. quarto denique*.

31 Tertiò, quia juxta eamdem acceptionem, de qua inferiùs in prædicto Articulo tertio, successio prædictorum omnium Statuum, & feudorum in præsenti vacans ob mortem Donnæ Margaritæ, est regulanda ut ab intestato, illa enim institutio, de qua in ipsius testamento, nempè, *succedat qui de jure succedere debet*: idem operatur, ac si dictum fuisset; succedat is qui ab intestato successurus est, *l. conficiuntur* 8. §. 1. *ff. de jure codicill.* Portius de Imol. *cons.* 121. *n.* 2. *&* 3. Cæphal. *cons.* 416. *n.* 40. *vol.* 3. Ruinus *cons.* 90. *n.* 6. *vers. quoverò*, *vol.* 2. Paris. *cons.* 3. *n.* 20. *lib.* 3. Fusar. *de substit. quæst.* 377. *num.* 1. Amat. *var. resol.* 10. *num.* 68. *&* 70. & in his terminis, cujuscumque formæ fuerint feuda, semper subintrat clausula jurisfrancorum ex dispositione dicti *cap. Si aliquem*, Regis Jacobi, Cannet. *in d. c. volentes*, *vers. sed an in isto*, *n.* 4. *fol.* 40. Petr. de Greg. *de success. feud. d. part.* 4. *qu.* 12. *&* 13. *per tot. Cum super dictum cap. Si aliquem*, *verb. Francorum*, *n.* 8. Corsett. *dicto cons.* 4. *n.* 4. 5. *&* 10. Corsett. *filius in additione ad dictum cons.* 4. *& cons.* 9. *n.* 30. *& cons.* 7. *num.* 8. *&* 9.

32 Quartò, & ultimò, quia antiquissima observantia, & modus vivendi inter descendentes ex prædictis familiis, à quibus feuda proveniunt, ab immemorabili tempore hanc succedendi formam introduxit, ut scilicet succedatur de primogenito in primogenitum, ut patet ex investituris, in quibus uniformiter asseritur, fuisse probatam mortem ultimi possessoris, successionem, & primogenituram successoris, quæ observantia, & modus vivendi est secundùm jus francorum, ut advertunt Isern. *in dicto cap. Imperialem*, *num.* 2. *circa finem*, *vers. sed quomodo probabitur*, ubi etiam Afflict. *numer.* 38. *ad finem de prohibit. feud. alienat.* per Feder. Goffr. *cons.* 11. *num.* 22. *vers. præterea quamvis*, Intrigliol. *de feud. cent.* 1. *quæst.* 50. *numer.* 210. Menoch. *consil.* 391. *numer.* 12. *vol.* 4. & conducunt tradita à Bart. *in l. gerit*, *num.* 17. *ff. de acquir. hæredit.* Bald. *in leg. is qui*; *num.* 2. *Cod. de secund. nupt.* Paulus Paris. *cons.* 75. *numer.* 54. *lib.* 2. Palac. Rub. *in l.* 45. *Tauri*, quem & alios sequitur Molin. *de primogen. lib.* 1. *cap.* 8. *num.* 38. ubi addentes, *& lib.* 2. *cap.* 6. *numer.* 57. *&* 60.

Cum quibus concurrit, quod sumus in terminis Judicii
33 possessorii summarissimi, in quo ultimus status vacationis feudi, & majoratus attenditur: ut docuerunt Bald. *in rubr. de præscript.* 3. *parte*, *qu.* 3. *num.* 3. Suar. *tit. de las herencias*, *n.* 24. Parlador. *quotid. lib.* 2. *cap.* 5. *num.* 19. Cassan. *cons.* 10. *numer.* 6. 7. *&* 9. ubi subdit, quod huic naturæ, seu statui, in quo res ipsa ultimò fuit reperta, omninò standum est, maximè in judicio possessorio: quoniam in eo semper attenditur ultimus actus præteritæ introductionis, Decian. *cons.* 24. *n.* 23. *vol.* 2. Surd. *cons.* 338. *n.* 11. *vol.* 3. & conducit Statutum nostrum, scilicet, cap. 43. Regis Ferdinandi, in quo possessionis continuatio decernitur cum relatione ad eam, quam ultimus possessor habuit; unde cùm non solùm Donna Margarita, sed ejus antecessores, his præteritis temporibus investituras acceperint cum prædicta clausula jurisfrancorum, & per viam primogenituræ, non est de hoc amplius dubitandum in præsenti causa, & judicio.

ARTICULUS SECUNDUS.

Comes Mazareni, utpote verus refutans feudorum, & Statuum prædictorum (Militelli Marchionatu excepto) Donnæ Margaritæ refutatariæ absque filiis defunctæ, jure reversionis, vel successionis incontrovertibilis succedit, non obstante renunciatione in contractu transactionis ad favorem ejusdem Donnæ Margaritæ facta, quam personalem probabimus; ac propterea debuit prædicto Comiti concedi manutentio, excluso Racudiæ Comite.

PRo dilucidiori intellectu eorum, quæ hoc Articulo dicenda, & in puncto justificanda sunt, oportet primò comprobare, dictum Mazareni Comitem, transactionis & renunciationis tempore omnium prædictorum Statuum, verum, & indubitatum successorem ob mortem Principis D. Fabritii ipsius Avi extitisse.

Hoc quidem seclusa refutatione facta ab ipso Don Fa- 34
britio in favorem Don Francisci primogeniti, & Donnæ Margaritæ patris, nullam continet dubitationem, stante Regni Capitulo Imperatoris, & Invictissimi Regis Nostri Domini Caroli V. felicissimæ, & gloriosissimæ memoriæ, Cap. 204. ibi, *scilicet che la figlia femina del figlio masculo primogenito morendo detto masculo in vita di suo patre in tal caso la detta figlia del masculo sia preferita alla zia sorella del detto masculo. in la successione delli detti Stati, Baronie, e fendi di suo avo. Verum che havendo tempore suæ mortis figlio masculo secundogenito, in tal caso detto figlio masculo secundogenito sia preferito alla nepote femina figlia del detto primogenito premortuo; a talche li Stati, e Baronie vengano a conservarsi, & perpetuare in le casate, e cognomi d'onde procedono*; quod & postea ejus prudentissimus filius, & Tuæ Majestatis Avus, Dominus noster Philippus Secundus in successione inter transversales eadem ratione ad supplicationem Regni declaravit, & decrevit pro casibus futuris, in c. 18. ut ex eo apertissimè perspicitur.

Licèt enim capitulum prædictum 204. loquatur nomina- 35
tim de filio secundogenito masculo concurrente ad successionem patris cum nepte fœmina filia primogeniti, tamen idem servandum, & judicandum est, ob identitatem rationis in statuto expressæ, nempè, agnationis conservandæ, etiam in filio secundogeniti, concurrente cum consobrina filia patrui ad successionem Avi: quia casus iste ex vi comprehensiva sub dicto Statuto continetur, ut considerat Bald. *in l. quod verò*, *num.* 1. *& in l. de quibus*, *vers. item quæro*, *colum.* 51. *ff. de legibus*, Decius *cons.* 227. *num.* 8. Cravett. *cons.* 227. *num.* 3. Paris. *cons.* 32. *num.* 72. *& seqq. lib.* 1. Menoch. *cons.* 113. *num.* 4. *&* 5. *& cons.* 484. *n.* 8. *&* 9. Gratian. *discept. forens. cap.* 689. *n.* 15. *& cap.* 920. *num.* 3. Rot. apud Farinacc. *decis.* 172. *num.* 11. *lib.* 2. *in posthum.* Cutell. *de donat. tract.* 2. *speculat.* 23. *num.* 3. quibus addendi sunt Decian. *cons.* 30. *num.* 10. *&* 11. *&* 12. *lib.* 3. Berous *cons.* 151. *num.* 5. *lib.* 2. Martin. Medic. *examin.* 31. *num.* 26. Corsett. *d. cons.* 19. *num.* 37.

Et hinc est, quod statutum, per quod mandatur, quod 36
frater excludat sororem ob conservationem agnationis, includit etiam, quod frater patruelis excludat sororem patruelem, Gabriel. *lib.* 6. *com. concl.* 7. *tit. de Statutis*, *n.* 12. Brunus *de statut. exclus. fœmin. art.* 12. *qu.* 16. *vers. an autem*, Curt. Jun. *cons.* 15. *num.* 37. *vers. Non minus*, *lib.* 1. Decian. *cons.* 43. *num.* 52. *lib.* 2. Menoch. *cons.* 235. *num.* 37. Portius *cons.* 183. *num.* 27. Carpan. *ad Statut. Mediol. cap.* 288. *n.* 3. Raudens. *respons.* 52. *n.* 6. Fusar. *cons.* 54. *n.* 52. Petr. de Greg. *de concess. feud. part.* 4. *qu.* 4. *num.* 10. Intrigl. *de feud. cent.* 2. *art.* 53. *n.* 12. *&* 13. Minad. *cons.* 1. *à nu.* 46. Farinacc. *decis.* 104. *num.* 4. *part.* 1. *rec.*

Quæ traditio intantum vera est, ut nec adversæ partis
Advocati illam negare ausi sint, etiam in terminis dicti *cap.* 37
Si aliquem 33. vocantis proximiorem, ibi enim in pari gradu masculum fœminæ præferendum esse statutum est, & quamvis loquatur in successione inter transversales, nihilominus ejus dispositio ad successionem inter descendentes communiter trahitur; ut notant Petr. de Gregor. *de concess. feud.* *part.* 4. *quæst.* 10. *in princip. & num.* 21. ubi Mastrill. *lit. A.* Cumia *in dicto cap. Si aliquem*, *verb. Gradu*, *n.* 72. Cannet. *in causa Ucriæ*, *cons.* 20. apud Corsett. *num.* 2. idem Corsett. Senior *cons.* 9. *num.* 32. *& cons.* 19. *num.* 31. & Corsett. *filius in addit. ad cons.* 10. *num.* 27. Pern. *cons.* 4. *colum.* 3. *vers. verum tamen in Regno isto*, Intrigliol. *decis.* 43. *n.* 21. *& seqq.* ac propterea in successione Avi Don Fabritii Comes Mazareni nepos masculus ex secundogenito, Donnæ Margaritæ nepti ex primogenito, ob qualitatem, & prærogativam sexus in pari gradu absque ulla hæsitatione præferendus erat.

Quippe in proposito casu non habet locum repræsentatio, nec attenditur prærogativa melioris lineæ, quæ in aliis 38
casibus est considerata, & observari debet juxta novissima Regni Capitula; fœmina namque de jure communi feudorum exclusa, & de jure speciali commiserationis causa per Regni Constitutiones, & Capitula, admissa, non excludit agnatum proximiorem, aut in pari gradu, sed solùm remotiorem inferioris lineæ, ut infrà fusiùs probabimus articulo

ticulo 3. & 4. ubi de prærogativa lineæ, & qualitate agnationis agendum est.

Difficultas igitur versatur, stante refutatione prædicta fa-
39 cta D. Francisco per patrem D. Fabritium, si enim hæc suum sortita est effectum traslationis possessionis prædictorum Statuum in D. Franciscum, ac si verè mortuus esset D. Fabritius pater, sicque non expectata morte ipsius, nulli dubium est Donnam Margaritam uti filiam refutatarii, & possessoris, saltem per clausulam constituti in dicta refutatione appositam, prædictorum statuum fuisse veram, ac legitimam succeditricem: si verò refutatio non statim operata est, & vera dictorum feudorum vacatio non fuit inducta, nisi post mortem D. Fabritii: certum etiam est, quod mortuo D. Francisco in vita patris refutantis, evanuit refutatio, & per consequens debita fuit successio Mazareni Comiti, qui tunc temporis nepos masculus ex secundogenito reperiebatur, ex proximè dictis.

40 Istius dubii resolutio pendet ab illa percelebri quæstione, utrum in successione feudorum sit attendendum tempus refutationis, seu potiùs tempus mortis refutantis, ut vel succedat proximior refutatario morienti, vel proximior tempore mortis refutantis? quem breviter disputabimus, utriusque sententiæ Authores, rationesque referendo, ac nostum proferendo judicium.

41 Tempus refutationis, & secundum id proximitatem successoris considerandam esse, dixerunt ex Regnicolis nostris, pro Racudiæ Comite in allegationibus adductis, Bernard. de Medicis, aliàs Saccurafa, *in compend. cap. volentes*, *vers. Item si vero*, Joan. de Ansald. *in causa feudi Formica*, Montalt. *super feudo Cardoniæ*, Blas. Lanc. *in dicto cap. volentes* 2. *notab.* Hieronym. Fimia *in cons.* pro Andreotta Corbera, & in causa Palazoli, Ferd. Bongior. in causa Buccheri, Joan. Aloys. de Sept. in causa Palazoli, Cannet, *in dicto cap. volentes*, *fol.* 84. *vers. & quatenus*, Milan. qui præfatos DD. refert, & sequitur, *decis.* 8. *nu.* 271. *cum seqq. libr.* 1. Mastrill. ad Petr. de Greg. *de concess. feud. part.* 4. *q.* 10. *numer.* 24. *lit. B. & decis.* 238. *ex numer.* 35. Feder. Campixianus *inter cons.* Corsetti *cons.* 22. *per tot.* Regens Ramundetta in causa feudi Mangiadaini, Cutell. *de donat. tom.* 2. *special.* 12. *in fine*, de exteris verò Camerar. *in l. Imperialem*, Rovit. *cons.* 15. *nu.* 34. *&* 35. Borell. *in summa decis. tit.* 34. *de feud. num.* 434. Pereg. & alii, quos refert, & sequitur Franc. Aponte *decis.* 4. *per tot.* quos videtur sectari Josue Amicangelus (ex adverso prætermissus) *in suis quæst. feudali lib.* 9. 11. *per tot.*

Istorum Doctorum fundamenta sunt: Primò text. in c. 1.
42 de alienatione feudi paterni, ubi permittitur Vassallo ante mortem, feudum refutare, & alienare in proximè successurum, & in præjudicium aliorum agnatorum: cùm ergo text. ite loquatur de feudo in forma stricta, & intelligi debeat de refutatione valida, & perpetuò duratura, quæ transeat in filios refutatarii, & cæteris præjudicet agnatis, (inquiunt) non esse de hoc amplius disputandum, lex enim clara, & in terminis casum determinans in individuo, nullam relinquit dubitandi rationem, & ex quo alienationem permittit, si fiat in casu permisso, de perpetua, & non de temporali est intelligenda, ex Bartol. *in l. sicut*, §. *supervacaneum*, *colum.* 3. *ff. quib. mod. pign. vel hypoth. fol.* Angel. *in leg. pater filium*, *ff. de legat.* 3.

43 Secundò, & ad confirmationem præcedentis, dicunt, quod cum textus præcitatus alienationem permittat in proximè successurum, reluctantibus, & invitis etiam aliis agnatis, & non distinguat (uti nec DD.) ac procedat illo tantùm casu, quo refutatarius supervixerit, vel locum non habeat si præmoriatur, debet indistinctè intelligi, nulla habita ratione de præmorientia dicti refutatarii; eo præcipuè, quia actus perfectus, & consumatus, non vitiatur, nec resolvitur, licèt ad eum casum devenerit, à quo initium capere non potuerit, *capit. factum legitime* 78. *regul. jur. in* 6. *l. in ambiguis* 85. §. *non est novum*, *ff. eodem tit. cum vulgatis*.

44 Tertiò, expendunt text. *in cap.* 1. *de eo*, *qui fin. fec. agnat.* dum determinat, quod mortuo refutatario absque filiis, feudum revertitur ad refutantem; ex quo desumunt argumentum à contrario sensu, & dicunt, quod si refutatarius cum filiis decessisset, ad ipsos successio pertinuisset, & cessaret contentio inter refutantem, & alium agnatum, totum feudum vendicare volentem: quæ est ponderatio Milan. *d. dec.* 8. *n.* 292. *lib.* 1.

45 Pro contraria verò parte, nempè spectandam esse proximitatem de tempore mortis refutantis, alii quamplurimi non contemnendæ authoritatis DD. adducuntur, & ex Regnicolis sunt, Petr. de Monte, & Gualterius de Paternio *in cap. volentes*, ubi Pern. circa finem, Blasc. Lancea *in eod. c. prima lect. vers. sed pulchra*, idem Joann. Aloys. de Sept. in causa Galtabellottæ, idem Cannet. in causa Ucriæ, & in causa Cassari, *& sing.* 35. *lib.* 2. *ubi de comm. testatur*, & alii quos refert Corsett. Sen. *cons.* 19. *nu.* 24. *&* 35. & Regens Corsett. *filius in addit. ad patrem cons.* 22. ubi latè quæstionem examinat, & multis rationibus hanc partem tuetur; *Cum. in cap. Si aliquem*, *verb. Antiquis*, *limit.* 2. *num.* 371. Petr. de Greg. *de concess. feud. part.* 4. *q.* 10. *num.* 24. ubi firmissimè in hac residet opinione (licèt ab Advocatis adversæ partis, perperam pro contraria adducatur) Intrigl. *decis.* 43. *per tot.* ubi ad partes disputat, Giurb. *de success. feud.* §. 2. *glos.* 12. *numer.* 80. *prope finem*, & eleganter *glos.* 5. *n.* 50. *ubi nu.* 53. reprehendit Rovit. *dicto cons.* 15. *num.* 35. contrarium tenentem (& licèt hic Author pro contraria allegetur *in* §. 1. *glos.* 15. *nu.* 9. non loquitur de hoc puncto, ut ex ejus visione poterit recognosci: solùm enim disputat; utrum mortuo refutatario, superstitibus filio ipsius, & refutante, quis eorum succedere debeat, filius, an verò refutans? quæ diversissima est quæstio) Cutell. sibi contrarius *de donat. contempl. matrim. tr.* 2. *dis.* 1. *special.* 12. *à nu.* 240. *& special.* 18. *n.* 21.

De exteris autem, sunt Joann. Andr. *in cap.* 1. *de success.* 46
feud. numer. 8. à Corsett. Jun. *adductus in addit. ad cons.* 22. *nu.* 15. Joann. Vinc. de Anna in Ruar. de Vassall. *decrep. ætat. à n.* 187. *usque ad n.* 232. Gallup. *in method. jur. feud. p.* 2. *cap.* 5. *n.* 17. Artamen. Pistor. *q.* 6. *feud. nu.* 34. *& seq. lib.* 2. Rosental. *de feud. capit.* 5. *membr.* 2. *concl.* 67. Censal, ad Peregr. *art.* 29. *vers. Septimo obser. fol.* 351. Fusar. *de subst. qu.* 318. *num.* 110. Et de Hispanis nostris, Joann. Guttierez *lib.* 3. *pract. q.* 71. *num.* 13. Castill. *libr.* 3. *controv. cap.* 12. *n.* 111. *& libr.* 5. *cap.* 18. Paz de Tenuta *c.* 61. Solorzan. *de jure Ind. tom.* 2. *libr.* 2. *cap.* 14. *à num.* 49. Molin. *de primog. libr.* 1. *cap.* 6. *numer.* 45. ubi addentes, & alios quamplurimis relatis, novissimè Alphons. de Olea *in tract. de cess. jur. tit.* 3. *quæst.* 4. *per tot. præcipuè ex num.* 31.

Rationes, quibus istis DD. moventur, sunt. Primò, quod
47 in feudis, majoratibus, & fideicommissis, proximitas ad succedendum consideratur tempore mortis ultimi possessoris, quæ conclusio in hoc fidelissimo Regno non habet contradictorem, stante dispositione *cap. Si aliquem*, eam canonizante, ibi; *Qui tempore mortis supererit defuncti proximior*, ut ibidem agnoscunt omnes repetentes, & optimè perpendit Intrigl. *d. decis.* 43. *nu.* 22. *vers. fundatur*, *qui num. seqq.* alia prosequitur non contemnenda, & de jure communi illam comprobat expressus text. *in l. cum ita*, §. *in fideicomm. ff. de legat.* 2. ibi, *qui ex nomine defuncti fuerunt, eo tempore testator moreretur*, cum adductis à Molin. *de primog. lib.* 3. *cap.* 10. *per tot. & vum.* 38. *& lib.* 1. *c.* 13. *n.* 37. latè Castrill. *libr.* 3. *contr. c.* 19. *ex num.* 135. *cum seqq.* & alibi sæpè, undè deducunt, non esse attendendam proximitatem de tempore refutationis, aut renunciationis in præjudicium eorum, qui post mortem possessoris refutantis successuri sunt, uti proximiores eidem, & habentes tunc temporis qualitates à statuto, seu dispositione primi fundatoris requisitas, eleganter Guttierez *dicta quæst.* 71. *num.* 13. addentes Molin. *dicto lib.* 1. *cap.* 6. *nu.* 45.

Secundo, & in confirmationem prædictæ conclusionis 48
ponderant jura *in l. filius famil.* §. *divi*, *la prima*, *ff. de leg.* 1. *l. cum pater* 77. §. *à filia*, *l. unum ex famil. in princ. ff. de legat.* 2. *l. uxorem*, §. *Rejum*, *ff. de leg.* 3. in quibus cavetur, quod gravatus restituere fideicommissum post mortem, incertæ ex certis personis, non potest in vita restituere; quia ex præmatura illa restitutione iis, qui tempore mortis in humanis extiterint, præjudicium posset inferri; per quæ jura dixerunt Molina *de primog. lib.* 2. *c.* 4. *n.* 23. & ibi ejus addentes, qui plures laudant, Gomez *in l.* 17. *Tauri*, *n.* 2. 6. *&* 7. Surd. *cons.* 264. *nu.* 29. Franc. Tondut. Sanleger. *resol. civil. lib.* 2. *cap.* 50. *num.* 48. Anton. Fab. *lib.* 18. *conject. cap.* 4. 5. *&* 6. quod gravatus eligere tempore mortis, non potest electionem facere in vita, & si hoc faciat, electio non tenet, & electus si præmoriatur, non trasmittit aliquod jus ad hæredes; meritò quidem, quia quæ possunt recipere variationem cum tempore, fieri nequeunt ante tempus in tertii præjudicium, Joann. Vinc. de Ann. *in repet. d. cap.* 1. de Vassall. *decrep. ætat. num.* 195. Gomez. *in d. l.* 17. *Tauri*, *num.* 9. *in fine*, Cannet. *cons.* 71. *n.* 9. apud Corsett. *sub cons.* 19.

Tertiò dicunt, quod si proximitas ad succedendum esset 49
consideranda de tempore refutationis, non autem mortis possessoris, daretur occasio fraudandi legitimos successores, vel jam natos, vel nascituros, habentes tunc qualitates requisitas; contra prohibitionem text. *in l. si mulier*, §. *ex asse*

ff. de

ff. de jure dot. ibi, *quia transferre ad alium, quam cui debet fideicommissum hæres non potest, l. si id quod* 21.*§.ultimo, ff. de liberat. legat.* quem text. ad hoc ponderat Fusar. *de substit. dicta q.*318.*num.* 110. & sequerentur quamplurima inconvenientia, & absurda, utpotè, quod facta refutatione à primogenito in favorem secundogeniti, non possent filii primogeniti postea nati succedere in feudo, aut majoratu per mortem patris refutantis. Item, quod refutato feudo in remotiorem agnatum de consensu proximioris immediatè successuri, non possent agnati proximiores in medio existentes succedere ob mortem illius proximioris, qui refutationi consensit. Ulteriùs, quod stante statuto excludente fœminam concurrentem in pari gradu cum masculo (ut est in Regno nostro) non posset succedere masculus habens hanc qualitatem tempore mortis: imò excluderetur à fœmina existente in pari gradu, eo solum, quod esset refutatario proximior; contra mentem statuentium, & dispositionem concedentium, & acquirentium feuda, ut in præsenti causa manibus contrectatur, & perbellè considerant supracitati DD. præcipuè Corsett. Jun. *in addit. ad dictum cons.*22. Intrigliol. *dicta dec.*43. Addentes Molin. *dicto lib.* 3.*c.*10.*num.*44. Olea *dicta q.*4.*n.*41. & 42.

59 Et quia ex adversa parte replicatur jura prædicta, scilicet *dicta l. filius familias, §. divi il primo, ff. de leg. primo*, cum similibus procedere in fideicommissis, & majoratibus, in quibus dispositio est post mortem collata, aliudque esse in feudis, quæ possessor potest alienare, & refutare in vita in proximum immediatè successurum, *ex d.c.*1. *de alienat. feud. patern. d. cap.* 1. *de eo, qui fin. fec. agnato.* Respondent istius secundæ sententiæ sectatores nullius ponderis hanc evasionem esse.

51 Tum quia de fideicommisso ad feudum validum est argumentum, Menoch. *cons.*277.*n.*37. & *cons.*275.*num.* 12. Artman. Pistor. *d.q.*6. *feud.n.*43. & 44. *lib.* 2. Intrigliol. *d. dec.* 43. *num.*78. Corsett. *filius ad patrem dicto cons.*22. *numer.*42. & de majoratu ad feudum ex pacto, & providentia Principis, quod defertur jure primogenituræ ex clausula jurisfrancorum, Molin. *de primog. lib.* 1. *cap.*7. *num.* 1. 2. & 3. *cum seqq.* ubi multos laudat: & jure communi attento, ac etiam præter jus, seclusis particularibus legibus, & consuetudinibus uniuscujusque provinciæ, id indubitanter firmat *n.*5. & 6. quem sequitur noster Intrigliol. *de feud. cent.*1. *qu.* 57. *per tot.* ubi alios quamplures refert, quod in his terminis non inficiantur Castill. Sotom. *lib.*5. *controv. c.*91. *num.* 47. Parlador. *in fexciquent. diff.*19. *n.* 10. & *seqq.* ac propterea nullam congruam differentiæ rationem inter utrumque casum reddi posse arbitrantur.

52 Tum etiam quoniam in feudis ex pacto, & providentia Principis (de quibus in præsenti est noster sermo) omnes agnati in investitura comprehensi habent spem probabilem succedendi feudatario viventi, independenter ab eo, ex vocatione Principis concedentis, aut primi acquirentis, seu disponentis, Soccin. Jun. *cons.* 95. *num.* 30. *lib.* 3. Menoch. *cons.*211. *numer.*99. & *cons.*109. *num.*64. *vol.*2. Peregr. *de fideicomm. art.*52. *num.*35. Intrigl. *dicta dec.*43. *nu.*74. Amicang. *q. feud.*9. *numer.*45. & *q.* 10. *num.* 3. Altograd. qui alios refert *cons.*8. *numer.*22. *lib.* 2. Noal. *de transmission. cas.*63. *numer.*2. *cum seqq.* adeo ut feudatarius habens feudum ex pacto, & providentia, intelligatur ita feudum tenere ex Principis concessione, ut post mortem suam restituat proximiori vocato ad instar fideicommissi, Isern. *in c.*1. *n.*50. *de eo qui sibi, & hæredibus suis mascul.* Decius *cons.* 445. *num.* 33. Georgius *allegat.*19. *numer.*17. Giurb. qui plures *de feudis,* §. 1. *glos.*10. *num.* 23. & 24. Cutell. *decis.* 35. *num.*41. *lib.* 2. ubi inquit, quod investitura operatur id, quod fideicommissum in contractu, & concludit, quod feudum à DD. hujus Regni, vocatur restitutioni subjectum, ex Corsetto, & Cannetio, quos ibi allegat.

Unde concludunt, propriissimè ad nostræ quæstionis decisionem adduci, pro hacque sententia expendi præcitata jura de fideicommissis loquentia; cùm enim agnati ex concessione, & investitura Principis dicantur vocati ad feudum post mortem feudatarii, qui illis post mortem tenetur restituere; certum est non posse illum alii etiam proximiori in vita restituere, in præjudicium alterius, qui tempore mortis reperitur proximior, habetque qualitates requisitas ad succedendum tempore habili, quo desiderantur, & quæ ex præmatura illa refutatione non debent excludi, ac reici absque iniquitatis vitio, ut considerat Regens Corsett. *in addit. ad dict. cons.* 22. *numer.* 23. *vers. ex his patet, cum*
54 *seqq.*

Nos utriusque sententiæ rationibus, & authoritatibus matura deliberatione perpensis, hanc secundam uti verior, æquiorem, & receptiorem amplexi sumus; licèt enim prima, & contraria, pro se habeat multos non contemnendæ authoritatis sectatores, nec destituta sit fundamentis; negari non potest, quin plures numero, majoris ponderis, & politioris notæ sint qui hanc nostram tuentur, quæ firmioribus, & solidioribus est suffulta principiis, juribus, & rationibus: secundùm quam scimus esse in hoc fidelissimo Regno judicatum per M.R.C. in causa Miserendini sub die 17. Junii 1690. revocata *decis. Milan.* 8. & in causa delli Mirii, ut apparet ex justificationibus judicum, & denique in causa Principatus Cassari ad favorem D. Cæsari Gaetano nepotis ex secundogenito, exclusa Donna Anna nepote ex primogenito refutatario præmortuo,

Eo præcipuè, quia Don Garsias Mastrillo unus ex DD. 55
contrariæ sententiæ, & quidem maximæ authoritatis Author, in addit. ad Petr. de Greg. *de concess. feud. part.*4. *qu.*10. *litt. B. & in dec.*248. *nu.* 38. & 39. sequutus Cor. Sen. *cons.* 19. *nu.*36. & 37. illam limitat in casu; quo militaret favor agnationis conservandæ, ut puta si versaremur inter masculum, & fœminam, quo casu, inquit, Judicem imitantem Imperatorem nostrum invictissimum Carolum V. *in cap. novissimis* 118. & 204. non debere judicare posthabito respectu ad agnationem: quod casui nostro mirificè convenit, licèt reluctantibus adversæ partis Advocatis, qui nullo juridico fundamento hanc Corsetti, & Mastrilli traditionem in motivis evertere conati sunt.

Quibus accedit, quod effectus refutationis factæ à Don 56
Fabritio in favorem Don Francisci filii primogeniti collatus fuit in tempus mortis ipsius Don Fabritii, & cum reservatione usufructus, & administrationis, ut diximus supra in facti narratione, quo casu cùm deficiat extremum habile, ad quod, ob præmorientiam refutatarii, proculdubio resolvitur refutatio, & non transmittitur feudum ad ipsius agnatos proximiores, sed ad eos qui tales reperiuntur tempore mortis refutantis, censetur enim dispositio conditionalis, eo quod in tempus mortis sit collata, juxta text. *in leg. hæres meus, §. hæres meus, ff. de conditionibus, & demonstrationibus*, & ideo non transmittitur, *l. unica, §. si autem aliquid, C. de caducis tolland.* Noalis *de transmiss. cas.* 10. *num.* 15.

Et licèt ex adverso dicatur, prædictæ refutationis execu-
tionem tantummodò fuisse in tempus mortis dilatam, & 57
quod sic declaravit D. Fabritius per aliam scripturam ad instantiam prædicti D. Francisci, ut matrimonium tractatum inter ipsum, & Donnam Joannam ab Austria suum sortiretur effectum (quo casu prætendunt non fuisse dispositionem conditionalem, eo quod talis refutatio habet vim contractus donationis irrevocabilis, ut latè defendit Amicang. *in q. feud. q.* 10. *per tot.* & statim dicatur nata obligatio, licèt actio differatur ad tempus mortis, ex glos. *in l. si pupillus, §. qui sub condit. ff. de novation.* idem Amicangel. *qu.* 11. *nu.* 2.) de hoc non apparuit, & plenè informati fulmus Don Fabricium aliàs ob mortem D. Francisci in favorem D. Joannis secundogeniti fecisse prædictorum Statuum refutationem, uti constat ex actis; sed cùm ipse D. Joannes ante patrem etiam vita functus esset, effectum habere non potuit, & feuda remanserunt penès dictum Don Fabritium eorum verum possessorem; ex quo ortæ fuerunt discordiæ inter ipsum & Donnam Joannam ab Austria nurum, quæ ut dictos Status ab ipso avocaret, dictas executiones pro dotis credito exercuit, non valentibus dicto Don Fabritio, nec dicto Comite Mazareni, tunc infante, orphano, & sub tutela viduæ matris constituto suas proponere legitimas defensiones, ut nobis extrajudicialiter innotuit; & quomodocumque sit, semper dicendum est tacitam in refutatione inesse conditionem, nisi refutatarius supervixerit, & proximior tempore mortis fuerit repertus, ut infrà, num. 59. & 60. probabimus, quidquid in contrarium dicat Amicangelus, cujus traditio in id tendit, ut refutatio non possit per refutantem revocari; nam ad ipsius præjudicium irrevocabilis est, ut in terminis donationis docet Doctiss. Donat. Ant. de Marinis, post hæc scripta visus *in addit. ad decis. Reverterii, dec.*56. *nu.*3. *per text. in l. ubi ita donatur* 27. *ff. de donat. causa mort.* non verò ad præjudicium tertii, tunc temporis proximioris, ut supra ostendimus.

Nec tunc nobis obstant jura, & rationes in contrarium 58
perpensæ, non primò text. *in cap.* 1. *de alienat. feudi paterni.* Cui respondetur non determinari ibidem præsentem quæstionem, quando scilicet præmoritur refutatarius relictis filiis, qui tempore mortis refutantis, ab aliis proximioribus agnatis præcessi reperiuntur, utrum illi an potius isti sint

præferendi; textus enim solùm decernit valere alienationem feudi inter agnatos, absque consensu Domini, quia tunc non dicitur alienatio, sed refutatio: præmoriente verò refutatario, quis debeat in feudo succedere, non aperit textus, ac ideo intelligendus est de refutatione in præjudicium refutantis, quæ valida erit, si fiat in proximum immediatè successurum, licèt alii remotiores contradicant, non autem aliorum agnatorum, quibus uti proximioribus tempore mortis refutantis successio debetur ex providentia Principis concedentis, & quibus ipse refutans non potest præjudicium inferre, ut probant Cannet. *dict. cons.* 20. & 21. apud Corsett. & ipse Corsett. *cons.*19. *n.*32. & Corsett. *filius in addit. ad cons.*22. *n.*41. & 42. optimè Alphons. de Olea *d. tit.*5. *q.*4. *n.* 32. ubi, licèt fateatur cum Molina casum mortis, & alium similem æquiparari, negat tamen renunciationem, vel cessionem morti similem esse; sicque renunciantem, vel refutantem haberi pro mortuo, quo ad sui præjudicium tantùm, non verò in præjudicium tertii etiam nascituri, cui ex actu voluntario possessoris damnum irrogari non potest, & allegat Joann. Guttier. *d. q.*71. *num.* 13. in terminis Intrigliol. *dict. dec.*43. *n.*28. & 72. *cum seqq.*

Ad confirmationem argumenti respondetur, alienatio-
59 nem, seu refutationem, de qua loquitur text. *in d. cap.* 1. *de alienat. feudi paterni*, non sortiri effectum suum irrefragabilem, nisi tantùm in præjudicium refutantis ejus vita durante; quia post mortem non potest ipse de feudo disponere ad favorem alterius, quàm qui proximior reperitur, & habet qualitates necessarias ad succedendum ex pacto, & providentia Principis, dispositione Statuti, aut primi fundatoris; ac ideo intelligitur facta prædicta refutatio sub tacita conditione, si refutatarius vivat, & proximior inveniatur tempore mortis refutantis; ut constat supracitati DD. & multis laudatis Intrigliol. *d. alleg.*43. *num.*74. Corsett. *filius in addit. ad dictum cons.*22. *nu.* 32. Unde non potest dici prædictam refutationem in vita possessoris factam, esse actum legitimum consumatum, & irrevocabilem ab initio, de qua loquuntur juris regulæ in contrario argumento adductæ: imò potius dicendum est, dispositionem esse conditionalem collatam in tempus mortis refutantis, sub conditione casuali, quæ, vel deficiet refutatario præmortuo, vel existente alio proximiore, aut adimpleta censebitur si vivus, & à nullo alio agnato præcessus existat.

Roboratur responsio, alia non ineleganti consideratione;
60 si enim refutatio prædicta irrevocabiliter sortiretur effectum, eodem modo, ac si refutans naturaliter esset mortuus, sequeretur, quod mortuo refutatario absque descendentibus legitimis, non posset ipse refutans ad feudum refutatum reverti, vel in eo succedere, dato quod refutatio fuisset personalis, sed locus fieret aliis agnatis remotioribus, vel in pari gradu cum ipso refutante, quibus ipso de medio sublato successio spectare deberet: ac sic est, quod supposita personalitate refutationis, ipse refutans succedit in feudo refutato, sive sit jure reversionis, sive successionis, exclusis agnatis remotioribus, aut in pari gradu, ut infrà latè probabimus, & sunt jura expressa *in cap.* 1. *de eo, qui fin. fec. agnat. & in c.* 1. *§. ult. si de feudo fuer. controvers. inter Don. & agnat.* Ergo necessariò sequitur refutationem non operari effectum irrectractabilem etiam in præjudicium ipsius refutantis, cùm casus evenire possit, in quo ipse succedat, ac si illa facta non fuisset; ac per consequens non erit à jure, & ratione alienum, quod resolvatur advéniente casu, à quo incipere non potuit, ob præjudicium tertii, cui non potuit damnum irrogari; ex superiùs adductis.

Ad tertium, ex textu in dicto *c.* 1. *de eo qui fin. fec. agnat.*
61 sit satis, quod ibi quæstio erat inter refutantem, & alium agnatum existentem in pari gradu, qui fin. successione feudi refutati ob mortem refutatarii; in qua quæstione sapientes Mediolanenses censuerunt refutantem in partem feudi (erant enim tunc feuda dividua) non obstante refutatione, succedere debere; unde dici non potest decisam in eo textu fuisse præsentem controversiam; quia licèt supponatur in facti narratione refutatarium sine filio masculo ex hac vita migrasse (ex quo à contrario sensu deducunt adversarii, quod filio existente ipse succederet, cessaretque contentio inter refutantem, & alium agnatum) tamen cùm de hoc non fuisset disceptatio, nec concurreret talis filius cum alio agnato proximiore tempore mortis refutantis, non potest dici decisum; decisio quippè debet interpretari ex facto sapientibus proposito, de quo apparet in textu: & quod non est disceptatum, nec deductum, non potest haberi pro decisio, glos. *notab. in l. si quis ad exhibendum, ff. de except. rei judic.* dicens præsumi latam sententiam ex causa, quæ resultat ex actis, quam sequuntur ibi Bart. Bald. *in l. fin. vers. & secundum hoc, C. de suspect. tutor.* Surd. *consil.*312. *num.* 16. *lib.* 3. Schrader. *de feud. tom.*1. *p.*9. *cap.*7. *num.*130. Guaz. *de defens. reorum defens. secund. cap.*7. *num.*11. Farinac. *decis.*346. *num.*5. *part.* 2. *in posthum.*

Nec argumentum, quod à contrario sensu elicitur, est 62
in consideratione, quando (ut in præsenti) resultat absonus intellectus ex casuum diversitate; ultra quod etiam ex dicto argumento nihil relevans in favorem contrariæ sententiæ deducitur, quoniam non dicitur in textu refutantem habuisse filios, & descendentes, qui possent conqueri de prædicta refutatione facta in fratrem tunc proximiorem agnatum; quo casu aliud esset dicendum, quamvis refutatarius liberis relictis decessisset, succederent quippè refutantis filii uti proximiores, exclusis patruis, & consobrinis remotioribus secundùm nostram verissimam sententiam, & sic omnibus modis convincitur dictum textum negotium non facere Adversariis.

Doctoribus verò, qui pro prima & contraria sententia 63
adducuntur, tam Regnicolis, quàm exteris, respondere opus non est, cum hoc iato calamo fecerit Regens Corsett. *in addit. ad patrem d. cons.* 22. qui satis doctè, eorum rationes, & fundamenta confutavit: & sat est dicere, Mastrillum in casu istius litis pro nobis esse, quamplureque ex reliquis sibi ipsis contrarios extare, ut supra notatum est nu. 55. Inter quos fuit etiam Blascus Lancea, qui cùm in prima lectura super *cap. volentes* tenuisset nostram opinionem, postea in secunda lectura contrariam amplexus est, motus affectione rei familiaris: ut scilicet robur acciperet jus suum, quod prætendebat super terram Castaniæ: ut advertit idem Corsett. *in princip, dictæ addit. ad cons.* 22. Bernardum autem de Medicis loquutum fuisse de feudo hæreditario, quod ad rem non pertinet; & denique Amicangelum sequentem Camerarium, & alios, futilissimis rationibus contrariam sententiam amplexum fuisse, ut videre est *d. q.*12. *ex nu.*7. & nihilominus in *n.*13. *vers. declaratur secundo, & num.* 14. agnoscit, quod sat est ad fundandam nostram opinionem, & contrariam destruendam.

Relinquitur ergo ex dictis, quod non obstante refutatio- 64
ne à D. Fabritio in favorem D. Francisci facta, ob istius præmorientiam absque filio masculo, debuit eidem D. Fabritio succedere D. Joannes secundogenitus, qui præoccupavit primogenituram, & eo mortuo D. Joseph Mazareni Comes ipsius filius major, successionis capax, exclusa Donna Margarita; juxta dispositionem Cap. 204. Domini Imperatoris Caroli V. Et per consequens colligitur (ut ad viam, à qua digressi sumus, rédeamus) transactionis tempore dictum Mazareni Comitem, verum, legitimum, ac indubitatum successorem Principis D. Fabricii in dictis Statibus, Baroniis, & feudis extitisse.

Unde, & necessariò dicendum est, in transactione inita 65
cum Donna Margarita, vere in ipsius favorem prædictorum feudorum fuisse refutantem, & renunciantem dictum Mazareni Comitem.

Et quamvis ab Advocatis adversæ partis in voce sit obje- 66
ctum, non posse refutantem dici; tum ex eo, quod feuda non possidebat transactionis tempore; tum etiam quia (ut ex Albarano deprehenditur) Donna Margarita primò illorum possessionem adepta est, prævia restitutione facta per Donnam Joannam matrem creditricem, & postea eidem Don Joseph dedit Comitatum Mazareni, & Grassuliati, ac feudum Nixemis; ob idque dicunt Donnam Margaritam refutasse Comiti Mazareni, non verò Comitem Donnæ Margaritæ.

Nihilominus levissima hæc objectio nobis visa est, quia 67
ut Mazareni Comes verus refutans æstimetur, non desideretur, quod penes ipsum esset actualis feudorum possessio, sufficitque spes invariabilis, & indubitata in eis succedendi, ut proximior, & immediatus post mortem Don Fabritii, de cujus successione erat contentio, & qui tempore transactionis, & refutationis jam naturæ debitum solverat, sicque erat delata successio, & continuata possessio ministerio Capituli 43. Invictissimi Regis Ferdinandi, ut probat expressus text. *in cap.* 1. *de eo, qui fin. fec. agnat.* ubi refutans non possidebat feudum, sed alius agnatus, cui ille feudum refutavit, faciens pactum de non petendo: & hoc non obstante respondent sapientes Mediolanenses, agnatum, qui non possidebat, admitti ad successionem feudi, refutatario, & possessore defuncto, eo quod refutatio fuerat personalis; ergo non requiritur possessio, & sufficit spes succedendi, vel jus certum ad feudum.

Idem probat text. *in cap.* 1. *§. ult. si de feudo fuerit contro-* 68
versia

versia inter Dom. & agnat. ubi, Titius, qui feudum non possidebat, refutavit Sempronio possessori, faciens eidem pactum de non petendo: & adhuc dicitur in textu, quod decedente Sempronio succedit Titius ut verus refutans pacto non obstante, Quod quid clarius pro eversione contrariæ oppositionis? Omittimus alias responsiones, ne in rebus adeo apertis inutiliter immoremur, quando nec textus aliquis, nec Author pro dicta contraria assertione adducitur, & regulariter refutationes, & renunciationes hujusmodi, fiunt ab eis, qui spem certam succedendi habent, & illius juris, & spei invariabilis refutantes, & renunciantes dicuntur, licèt actu non possideant; de quo passim apud Doctores.

69 Nec in consideratione est, quod Donna Margarita possessionem ceperit prædictorum Statuum, ac postea dederit dicto D. Joseph Comitatum Mazareni, & Grassuliatus, Baroniamque Nixemis, quia hoc factum ita fuit in executionem transactionis, refutationisque ab ipso D. Joseph, & suis tutoribus ejus nomine antea pactitatæ, & conventæ in prædicto Albarano: quod non excludit dictum D. Joseph fuisse verum renunciantem, ac refutantem prædictorum Statuum in favorem Donnæ Margaritæ, quia in qualibet dispositione inspiciendum est quod principaliter agitur, non quod venit in consequentiam, text. *in l. 1. ff. de authorit. Tut. l. si quis, nec causam, ff. eodem. c. ad audientiam, ubi glos. de præscripti.* Surd. *cons. 67. n. 31. & cons. 96. num. 49.* Speccell. *decis. 93. numer. 23. part. 1.*

70 Quid autem actum principaliter fuerit inter partes, apertè cognoscitur ex Albarani lectura, scilicet, quod Don Joseph renunciaret successioni sibi debitæ ob Don Fabritii mortem in favorem Donnæ Margaritæ, & quod ipsa, facta prius subjugatione super dictis Statibus, pro creditis dotalibus debitis Donnæ Joannæ matri, ab ea recuperaret possessionem eorumdem Statuum, ac postea traderet dicto Don Joseph Comitatum Mazareni, & reliqua bona; quod totum factum est in consequentiam, & executionem dictæ renunciationis, aliàs fieri non posset; quandoquidem Donna Margarita nec antea possidebat, nec possidere poterat vivente Don Fabricio, & habente dicto Don Joseph immediatam causam succedendi eidem. Unde est, quod Advocati partis adversæ præsupponunt illud, quod re vera non fuit, nec esse potuit, nempè Donnam Margaritam fuisse veram, & indubitatam succeditricem dictorum Statuum, illorumque partem refutasse dicto Don Joseph, quod quàm alienum sit à veritate, ex superiùs dictis manifestè dignoscitur.

71 Si igitur transactionis tempore dictus Mazareni Comes prædictorum feudorum erat indubitatus successor, & ut talis delata jam successione ob mortem Don Fabritii, illa ad favorem Donnæ Margaritæ renunciavit, ac refutavit, indubium est, illum ut verum refutantem esse habendum; unde decedente Donna Margarita absque liberis, & sic extinctis omnibus personis in renunciatione contemplatis, succedit ipse, & revertitur ad feuda refutata, exclusis aliis omnibus agnatis, ut expressè decisum est in dicto *c. 1. de eo qui fin. fec. agnat. d. cap. 1. §. ult. si de feudo defunct. fuer. controvers. inter Dom. & agnat.* & probant Ruin. *cons. 11. numer. 7. & 8. lib. 1.* & Hondedeo *cons. 36. nu. 25. libr. 1.* Surd. *cons. 517. num. 4. & 8.* Bardellon. *cons. 63. num. 18. lib. 1.* Ruin. *cons. 44. nu. 27. libr. 1.* Ann. *in dict. cap. 1. de Vassall. decrept. ætat. numer. 27.* Rosenthal. *de feud. cap. 2. concl. 20. & 21.* Teodor. *allegat. 36.* Camill. de Medic. *cons. 2. numer. 128.* Montan. *controvers. 9. per tot.* Marcian. *disp. 8. lib. 1.* Donat. Anton. de Marin. *libr. 2. resolut. cad. 189. num. 36. ad fin.* cum aliis infra laudandis, & in hoc Fidelissimo Regno indubitatum testantur Giurb. *de feud. §. 1. Gloss. 15. num. 16. & in vers. cæterum,* Cumia *in dict. cap. Si aliquem, verbo Antiquis, num. 374.* Tob. Benfari apud Lunam *cons. 17. n. 44.*

72 Quæ quidem traditio in se verissima, & receptissima, everti, nec turbari potest, co quod nonnulli DD. ab Advocatis alterius partis cumulati, dixerint, refutantem feuda, etiam quod refutatio personalis sit, ad illa non reverti ob mortem refutatarii absque filiis, reversionis jure, sed tantùm jure successionis; ex quo deducunt adversarii, sta demum refutantem succedere posse, si successionis tempore reperiatur proximior Agnatus refutatario defuncto, & habeat omnes qualitates ad succedendum requisitas: ac per consequens, esse excludendum, si alius sit agnatus illo proximior, vel in praxi gradu melioribus suffultus qualitatibus.

73 Hoc enim dubium in illam nos introducit quæstionem, utrum in refutatione feudorum deficientibus omnibus personis contemplatis, succedat refutans jure reversionis, vel potiùs jure successionis; quam breviter ad partes disputabimus, nostrum proferendo judicium, & contraria diluendo, ut magis veritas elucescat.

74 Quod ut præstemus, dicendum videtur (ut rationem dubitandi ab alterius partis fundamentis eliciamus) non reversionis jure, sed potius successionis ex nova causa, & vacatione succedere posse, tamquam quilibet agnatus in strictiori gradu constitutus; & hinc esse, quod si refutans si cum alio agnato in pari gradu, hic autem illum in aliis vincat qualitatibus, non refutans, sed alius agnatus, qui melioribus fulcitus est prærogativis, possit, & debeat refutante excluso succedere.

75 Probatur primò, quia quando refutans succedit refutatario, tenetur ad onera medio tempore per ipsum refutatarium super feudo imposita, ut concludunt Vinc. de Franch. *decis. 3. per tot.* Mastrill. ad Petr. de Gregor. *de success. feud. part. 4. quæst. 10. lit. B.* Giurb. *de feud. §. 2. d. glos. 13. num. 193.* Aponte *de potest. Proreg. tit. 8. de refut. feud. numer. 13. & 14.* Milanen. *decis. 8. num. 289.* Camill. Borell. *in summ. decis. tit. 34. de feud. num. 431.* Capan. *de jure relevii, part. 4. qu. 16. num. 28. & seq.* Rovit. *super pragm. in nova impressione, fol. 750. numer. 61.* Tappia *ad Jus Regn. Neapol. lib. 6. tit. 11. colum. 7. vers. fuit tamen,* usque *ad vers. Alia limitat. fol. 122. & fol. 129. colum. 1. vers. sed quando pater, & tit. 21. de refutat. colum. 7. vers. sed difficultas, fol. 220.* qui alios quamplures referunt, firmantes teneri refutantem solvere relevium, ergo succedit jure successionis, non autem reversionis reassumendo pristina jura.

76 Secundò probatur authoritate Cyriac. *controv. 4. à num. 51. & 52. & num. 88.* ubi concludit, quod agnatus admittitur ad feudum refutatum, quando est proximior, & quod si sint agnati cum eo pares in gradu, ad omnes æqualiter successio defertur, non jure reversionis, sed meræ successionis, allegatque Lanar. *cons. 98. numer. 11. & 12. & 16.* ubi fundat text. *in d. cap. 1. de eo, qui fin. fec. agnat. & cap. 1. §. ult. si de feudo fuer. controv. inter. dom. & agnat.* loqui, & intelligi debere quando refutans est in proximiori gradu, non autem si cum alio agnato in pari gradu concurrat, ac demum pro se adducit Georg. *alleg. 17. n. 18. & 19.*

77 Verùm his non obstantibus contrarium, & sic reversionis jure, ad feuda refutata reverti renunciantem, defendunt DD. omnes supra laudati *num. 71.* & ultra eos idem probant Jacob. de Ardizon. *in summa tit. de success. feud. col. 2. vers. Ascendentes vero,* Isern. *in c. 1. in fine, vers. sed contra,* de Capitulis Corradi, *& in c. 1. col. 3. vers. sed in feudo antiquo, de natura success. feud.* ubi Afflict. *in 2. not ab. & in tit. Imper. Lothar. post nu. 5. vers. secus si feud.* idem Afflict. *in tit. de Vassall. decrept. ætat. post. num. 4.* ibi, *respondeo ex paritate,* Frecc. *de subfeud. authorit. 3. num. 19. fol. 187.* Molphes. *ad consuet. Neapol. tom. 1. part. 4. tit. de success. ab intestat. q. 36. num. 6. fol. 240.* Ancll. Amat. *cons. 15. per tot.* qui omnes, & alii inferiùs referendi, cōcludunt refutantem ad feuda reverti, exclusis omnibus aliis agnatis in pari gradu existentibus, & istius resolutionis rationes reddunt, quas statim assignabimus.

78 Sed nos, omnium prædictorum pro utraque parte Doctorum rationibus attentè perpensis, in proposita difficultate dicendum censemus, refutantem ob mortem refutatarii absque liberis, ad feuda refutata reverti omnibus agnatis exclusis: id autem non reversionis jure, reassumendo pristina jura, prout ex tunc (sed jure successionis (prout ex nunc) reservatæ tamen in ipsa refutatione in casu mortis refutatarii sine filiis ex mente ipsius refutantis, qui de ipsa successione, & reacquisitione censetur cogitasse, & noluisse jus illud succedendi à se in prædicto casu abdicare, ac ex natura refutationis, quæ facta intelligitur sub hac conditione reacquirendi feuda deficientibus personis contemplatis: effectum sortiri arbitrati sumus.

79 In quo sensu accipiendi sunt Doctores *numer. præcedenti, & in dicto num. 71.* à nobis adducti, ex quibus quamplures prædictas rationes reddunt, quod scilicet reversio contingat ex mente refutantis, & ex qualitate, & conditione de jure subintellecta, & in ipsa refutatione de sui natura insita, ut specialissimè firmant Isern. *in dict. cap. 1. de natur. success. feud.* Capan. *d. part. 4. quæst. 16. numer. 44.* Camill. de Medic. *d. cons. 2. numer. 125.* ibi, *excluso Domino directo, vel alio quocumque,* Rosental. *dict. capit. 2. conclus. 20. sub num. 6. & 7.* Ruin. *dict. cons. 11. numer. 4. & per tot.* Surd. *dict. cons. 417. numer. 5. & cons. 544. in fine,* Thor. *in comp. decis. tom. 1. verbo Refutans regulariter, fol. 449.* ubi pluries judicatum refert Reg. à Ponte *de potest. Proreg. d. tit. de refutat. feud. num. 27.*

& 28. Cutell. *de donat. tom. 2. fol. 193. n. 195.* ibi, *excluso Domino, & cæteris.*

80 Et licèt multi ex præcitatis DD. loquantur in patre refutante filio primogenito, dicentes patrem succedere exclusis fratribus refutatarii, tamen nulla est diversa ratio in refutatione, quæ fit ab agnato alteri agnato: & in iis terminis aperte loquuntur Georg. *dict. alleg. 17. num. 3.* Ruin. *dict. cons. 11. num. 7.* Rosental. *dict. cap. 2. conclus. 21. num. 4.* Giurb. *d. §. 1. glos. 15. num. 16. vers. cæterum si agnatus, cum d. cap. si aliquem, verbo Antiquis, num. 374.* Thob. Benfar. apud Lunam *d. cons. 17. num. 44.* & Lanar. *cons. 71. per tot.*

Sicut nec obstat dicere (ut ex adverso oppositum fuit)

81 quod nonnulli ex præcitati DD. sunt Neapolitani, qui nequeunt connumerari inter sectatores præfatæ receptissimæ sententiæ, eo quod in Regno Neapolitano stantibus Capitulis illis concessis, feuda per refutationem non habentur ut nova, sed semper remanent sub natura feudi antiqui, & ita refutata intelliguntur; ob idque non datur refutatio omnimoda, sed omnis refutatio est personalis: ut advertunt à Ponte *d. tit. de refut. feud. n. 37.* Capyc. Galeot. *d. libr. 2. contr. 21. num. 25.*

82 Nam respondetur, quod DD. Neapolitani ad firmandum refutantem succedere refutatario mortuo sine filiis, non moventur ex eo, quod Neapoli refutatio feudorum semper intelligitur personalis; sed generaliter dicunt, quod quando refutatio est personalis, tunc succedit refutans exclusis aliis agnatis, quam conclusionem indubitanter procedere, inquiunt, in prædicto Regno, ubi stantibus dictis Capitulis refutatio non censetur omnimoda: & sic rectè procedunt prædicti DD. præcipuè in casu nostro, in quo refutatio remansit sub natura antiqui feudi, ut ex ejus lectura apparet; quare etiam si appositum fuisset verbum *omnino*, personalis esset judicanda, ut per Lanar. *in repetit. dict. c. 1. n. 12. de Vassall. decrept. ætat.*

83 Unde non obstat superior traditio DD. de qua *num. 74.* docentium, refutantem teneri ad onera per refutatarium super feudo imposita, & debere relevium, quod correspondet novæ successioni; illi enim omnes, & alii quamplures, firmant ut indubitatum, quod refutans succedit refutatario defuncto sine filiis, exclusis aliis agnatis, & quod revertitur ad feuda refutata; dicunt tamen teneri ad onera, & debere solvere relevium, quia feuda revertuntur ad eum jure successionis prout ex nunc, licèt ex jure reservato, & tacita conditione subintellecta in refutatione. Unde illud quod dicitur de jure reversionis, non simpliciter accipiendum est, sed per modum loquendi accommodatum proprietati verbi *revertor*, hoc est, quod revertuntur ad refutantem, quia ab eo exierunt per refutationem, in quo nulla datur contradictio; nam possunt stare ista simul, quod dicantur feuda reverti, & quod revertantur jure successionis, ut refutans relevium solvat, & teneatur ad onera.

84 Quo modo prædicti DD. in contrarium allegati reducuntur ad concordiam, & stant pro nobis, prout omnes alii suprà pro nostra sententia adducti, concludentes unanimiter, feuda reverti ad solum refutantem, exclusis aliis agnatis. Quam concordiam paucis assignat à Ponte *dict. tit. de refut. feud. num. 15.* ibi, *sta quod illud, quod dicitur habere patrem, seu refutantem feuda jure reversionis, non intelligitur simpliciter, sed est modus loquendi, ex eo, quia ab eo exierunt, & ad ipsum revertuntur, sed stant ista simul, quod dicantur feuda revertii, sed quo jure hic est punctus, & ut diximus, jure successionis, ob quod relevium solvit secundum Andream, qui utrumque tradidit. Videlicet succedere, & jure reversionis, & ideo non dixit hoc simpliciter, sed addens dictionem, potius, dicens pater succedit filio, & tunc non dicitur succedere, potius reverti ad eum. ut per eumdem in cap. 1. de natur. success. feud. n. 5. & c.* hæc à Ponte. Qui nos ab hac expedit difficultate.

85 Nec obstat Cyriacus *dict. controvers. 4. numer. 51. & 52. & num. 88.* ejus enim traditio locum tantùm habere potest in feudo hæreditario, de quo ipse loquitur, immeritò impugnans Rovit. *dicto cons. 11.* qui stat pro nobis in casu nostro, nos quippe versamur in refutatione feudorum ex pacto, & providentia Principis, & cum clausula juris francorum, in quibus terminis est expressa decisio textus *in d. cap. 1. de eo qui fin. fec. agnat. dict. capit. fin. si de feud. defun. fuer. controv. Dom. & agnat.* quæ jura de feudo ex pacto & providentia loqui probant Afflict. *in dict. cap. 1. num. 25.* Georg. *d. alleg. 17. numer. 19.* Capyc. Latr. *consult. 77. numer. 38.* Donat. Anton. de Marin. *dicto lib. 2. c. 189. num. 38.* ideoque Cyriacus non facit contra nos, quia in feudo hæreditario non datur vera refutatio, sed alienatio, ex quo transit ad hæredes etiam extraneos, & succedens oportet, quod sit hæres ultimi, ut post Greg. supra advertit idem Cyriac. *ibid. num. 33.* & in terminis Amicangelus *d. quæst. 12. nu. 13.* & licèt ex *num. 59.* usque ad 78. probare contendat, eodem modo sentiendum esse in feudo mixto, ex quo prævalet qualitas hæreditaria, cujus contrarium voluit, & defendit Menoch. *cons. 690.* fundans feudum mixtum dijudicari debere potiùs ex pacto, & providentia, quàm hæreditatem, quia qualitas ex pacto, potentior est qualitate hæreditaria, tamen ad rem non facit, cùm nec nos versemur in feudo mixto, cujus refutationem ipse Cyriacus agnoscit non esse dijudicandam secundùm regulas simplicis refutationis, sed veræ alienationis, & nihilominus judicatum fuit in Consilio Neapol. contra DD. quos Cyriacus pro se allegat ad confutationem Ruini, nempè Lanar. *dicto cons. 68.* & Georg. *dicta allegat. 17.* ut testantur à Ponte *de potestat. Proreg. d. tit. 8. de refutat. num. 36.* & ipse Georg. *in eadem allegat. num. 8.* qui in fine allegationis testatur etiam contra suam opinionem fuisse judicatum. Et demum ipse Cyriacus consuluit pro non reversione ad lineam refutantis, quia refutatarius reliquerat agnatos proximiores, in quo consentiente ipso refutatario fuerat dispositum de feudis refutatis, ut probat *num. 45. & 47.* sicque nullatenus superiorem receptissimam sententiam turbat. Sicut nec Lanarius, nec Gregorius.

86 Nec rursus obstat dictus Lanar. *in prædicto cons. 68. nu. 11.* dum dicit text. *in d. cap. 1. de eo, qui fin. fec. agnat. & cap. fin. si de feud. defunct. fuerit controv.* procedere, quando refutans est in gradu proximior, secus tamen esse fi in pari gradu cum alio agnato reperiatur.

87 Quia in hoc Lanarius manifestè convincitur ex lectura dictorum Capitulorum; in primo enim controversia erat inter tres agnatos existentes in pari gradu, quod sic necessario tenendum persuadet facti series, quia textus dicit, quod unus eorum feudum paternum possidebat, cui alter finem, & refutationem fecit; ex quo sequitur, quod omnes erant fratres, quorum unus feudum pro indiviso possidebat à patre relictum, erant quippe feuda illo tempore dividua (ut aliàs diximus,) & clariùs probatur ex pretensione illius, qui non refutaverat; volebat namque succedere refutatario defuncto sine filio masculo, & totum feudum retinere ad exclusionem refutantis, eo quod refutasset, & se per pactum excluisset; refutans verò intendebat ad successionem venire pacto non obstante; cui prætensioni sapientes Mediolanenses responderunt, non obstare refutanti prædictum pactum, quia non refutavit omnino, nec in manu Domini, ut tamquam de novo feudo refutatarius investiretur. Ergo non est dubitandum, quod vel erant fratres, vel agnati in pari gradu, quoniam si refutans esset proximior, ut contendit Lanarius, vindicaret sibi totum feudum, exclusò altero agnato remotiore: & non diceret textus, quod volebat solùm ad successionem venire cum illo, qui totum retinebat, hoc est, venire ad portionem refutatam, & ad partem, quæ contigerat refutatario, in qua alter agnatus, ut in pari gradu successurus erat æqualiter cum refutante, quod manifestè indicat omnes esse in pari gradu.

88 Sed omnis tollitur dubitatio, inspecta serie dicti Cap. ultimi, in quo tres proponuntur fratres, quorum unus feudum paternum possidebat. Et nihilominus in eadem facti specie responsum est, refutanti non obstare pactum, quo minus succederet fratris refutatario, existente alio fratre, qui opponendo de pacto à refutante facto, illum excludere volebat. Ergo Lanarius loquitur contra prædicta expressissima Capitula, quorum clara dispositio destrueretur, si illius traditio esset admittenda; & quod plus est, tota juris ratio; nam dicti Textus in eo fundantur, quod tale pactum quando est personale, non potest alteri agnato proficere, ut notant Glos. in utroque textu, *& in cap. fin. tit. constit. feud. Imper. Lotar.* Aretin. *cons. 3.* Surd. *cons. 517. nu. 13.* Capyc. Galeot. *lib. 2. controvers. 8. numer. 12. & 13.* Ancll. de Amat. *d. cons. 15.* in quibus terminis totum jus civile est contra Lanarium.

89 Quæ hucusque diximus, indubitanter procedunt, quando refutatio est personalis: in quibus terminis loquuti sumus, prout loquuntur præcitati Doctores, inhærendo decisionibus dictorum jurium feudalium. Sed quia ex altera parte prætenditur renunciationem à prædicto Comite factam realem fuisse, seque omnino à prædictorum feudorum successione exclusisse, quod est præcipuum contrariæ intentionis fundamentum, totis Advocatorum viribus roboratum, ac plurimis mediis, & argumentis fulcitum; inquiri opor-

oportet, utrum præfata renunciatio personalis, an verò realis extiterit? & ut ordinatè procedamus, omnia stabilimenta, quibus contraria assertio propugnatur, priùs recollligemus; ac deindè rationibus, & motivis nostris pro personalitate dictæ renunciationis propositis, contrariis satisfacere conabimur.

90 Primò ergo dicitur, realem fuisse, quia verba fuerunt directa in rem, & adest pactum de non petendo, juxta verba contractus, ibi, *de non petendo, nec peti faciendo, nec minus contradicto Principatus, & alia bona, ac jura remansa, &c.* ad quod probandum allegat Glos. *in capit. 1. de eo, qui fin. fec. agnat. d. jurisgentium, §. pactorum, juncta l. & heredi 21. §. 1. & §. fin. ff. de pact.* Zinus, Baldus, & alii per Parif. *cons. 26. n. 44. & cons. 69. n. 65. vol. 3.* Alexand. *cons. 13. n. 5. lib. 5.* Ruin. *cons. 77. n. 35. & seqq.* Bellon. *de jure accresc. c. 7. q. 38. n. 25. tom. 2.* Peregr. *de fideic. art. 52. n. 24. in fine,* Menoch. *cons. 323. nu. 62. vers. secundus est casus, lib. 5.* Montan. *controv. 9. n. 10.* Cutel. *de donat. 10. fol. 579. vers. sin autem.*

91 Secundò, quod fuit facta aliquo accepto, nempè intuitu Comitatus Mazareni, quo casu realitatem contendunt adesse, ex text. *in l. contra juris 28. §. fin. de pactis,* Bart. *in l. 1. §. qui habebat, n. num. 6. quæst. 1. ff. de bonor. possess. contr. tab.* Paris. *cons. 26. a n. 1. usque ad 46. vol. 3.* Run. *cons. 7. numer. 35. libr. 1.* Soccin. Sen. *cons. 34. n. 4. & 5. vol. 4.* Rot. *decis. 393. n. 4. part. 1. diversf.* Rovit. *cons. 43. n. 9.* Merlin. *controv. cap. 5. num. 2. lib. 1.* Mastrill. *decis. 65. num. 10.* Cancer. *variar. lib. 3. cap. 15. nu. 24. seu 124.* Hodiern. ad Surd. *decis. 176. numer. 9.* Puteus *cons. unico apud cons.* Odd. *n. 44.* quod liquidius, inquiunt, procedere de pacto de non petendo, ex Surd. *cons. 355. nu. 37. & 38. vol 3.*

92 Tertiò, quia interposita fuit aquiliana stipulatio ibi, *quietavit, & quietat, liberavit, & liberat penitus, & absolvit per aquilianam stipulationem antecedentem, & acceptilationem legitimè subsequentem legitimè interpositas, &c.* Quæ aquiliana stipulatio, eam, ajunt, habere vim, ut refutationem, seu renunciationem realem efficiat, ex Afflict. *in d. c. 1. de eo, qui fin. fec. agnat. numer. 3.* Roman. *cons. 22.* Grammat. *decis. 57. num. 42.* Soccin. *cons. 34. num. 4. libr. 4.* Gabriel. *communi. libr. 3. tit. de jur. dot. conclus. 1. num. 33.* Marta *de success. legal. part. 4. quæst. 21. ar. 14. numer. 101. tom. 2.* Merlin. *controv. c. 5. num. 13. lib. 1.* Paschal. *de virib. patr. potest. part. 3. num. 48. & seqq.* Molphes. *ad consuet. Neapol. part. 4. tit. de renunc. quæst. 2. num. 13. & 14. & quæst. 3. numer. 17. & seq. to. 1.* Cutell. *de donat. tract. 1. dis. 3. part. 6. n. 127. vers. Sin autem, tom. 1.* Capyc. Latr. *consult. 76. numer. 46. tom. 2.* Donad. *de renunciat. cap. 3. num. 4.* Thor. *in comp. decis. part. 1. verbo, Renunciatio facta.*

93 Quartò, quoniam adest pactum de non petendo, ob quod dicunt, renunciationem esse realem, ex Merlin. *dict. cap. 5. n. 16. & 17.* Rovit. *cons. 42. nu. 13. & seqq.* Molphes. *in consuet. Neap. part. 4. tit. de renunc. q. 2. nu. 13. & 14.* Capyc. Latr. *ubi supra, & consult. 77. n. 33. tom. 2.* Donad. *de renunciat. ubi supra, & num. 27.* & junctum cum aquiliana stipulatione, etiam jus de futuro non expressum includit, Prat. *disceptat. forens. cap. 29. à n. 14. cum seq.*

94 Quintò ex verbis ibi, *quovis titulo, ratione, causa, de jure, vel de facto, quomodocumque, & qualitercumque, de præsenti, præterito, & futuro,* quæ renunciationem efficere realem, dicunt probare Pont. *cons. 24. n. 26. in fin.* Rovit. *cons. 42. n. 12. vers. 5. claus.* Castill. Sotom. *libr. 4. controv. c. 42.* Schenardus *cons. 14. lib. 1.* Caren. *res. 245. n. 7.* Bottillier. *de success. theor. 49. num. 26.*

95 Sextò, quia facta est de juribus competentibus, & competituris, ex Menoch. *cons. 6. num. 15. libr. 1.* Tob. Bensar. apud Lunam *cons. 17. num. 49.* Rovit. ubi supra, *num. 5. vers. 3. claus.* Capyc. Latr. ubi supra, *num. 31.* Cyriac. *controv. 128. num. 46. tom. 1.*

96 Septimò, ex generalitate, & amplitudine verborum, quæ in transactione feudorum (ut verbis Advocatorum utamur) adjecta, realem reddunt renunciationem, Cost. *de fact. scient. & ignor. cent. 2. distinct. 50. nu. 8. & 18. tom. 1.* Menoch. *cons. 401. per tot.*

97 Octavò, quia stipulatio renunciationis, non solùm contemplatione Donnæ Margaritæ, sed etiam hæredum, & successorum illius proeessit, quo casu realem modis omnibus effici prætendunt: ex Menoch. *in cons. 9. num. 16. libr. 1.* Tob. Bensar. *d. cons. 17. nu. 45.* Merlin. Capyc. Latr. Bottillier. Donad. Redenas. & Rovit. ubi supra, quemadmodum dicunt, esse realem donationem cuipiam, ejusque hæredibus factam, Ruin. *cons. 68. n. 16. & cons. 123. n. 6. libr. 1.* Riminald. Jun. *cons. 436. n. 3.* Aldobran. *cons. 93. n. 8. lib. 1.* Grass. *de success. §. Donatio caus. mort. q. 1. num. 7.* Mantic. *de conject. lib. 1. tit. 13.* Bellon. *cons. 8. n. 46.* Rot. penes Merlin. *de leg. decis. 664. num. 34. tom. 2.*

98 Nonò, quia renunciatio facta fuit in favorem Donnæ Margaritæ, & suorum hæredum, & successorum, adhibita pro eis Notarii stipulatione, & cum dictione *in perpetuum,* quod idem esse autumant, ac si stipulatio facta fuisset pro hæredibus, & successoribus quibuscumque, ad quod allegant text. *in l. fluminum 24. §. adjicitur, ff. de damn. infect.* Menoch. *cons. 378. num. 1. lib. 1.* Soccin. *cons. 266. nu. 36. tom. 2.* Baraos. *de claus. claus. 1. n. 2. num. 1.* Pern. *cons. 1. versic. attamen,* Petr. de Gregor. *de feud. part. 4. qu. 5. n. 9. & 10.* Giurb. *de feud. prelud. 4. num. 19. vers. idem est,* Peregrin. *decis. 101. num. 2. vers. secundo,* Rota apud Merlin. *d. decis. 664. num. 33. lib. 1.* Petr. Bim. *cons. 162. num. 9. lib. 2.* quo casu realem esse renunciationem existimant, ex Corbusf. *de jur. emphyt. tit. de caus. privat. ob renunciat. num. 4.* Ruin. *cons. 11. num. 10. volum. 1.* Surd. *cons. 446. num. 18. fol. 743. tom. 3.* Bero. *cons. 13. sub num. 77. vers. sed præmissis, volum. 2.* Giurb. *de feudis, §. 1. glos. 12. sub num. 8. vers. realis est,* & apposita dictione *in perpetuum* semper importare realitatem, ut per Ancharan. *cons. 327. num. 2.* Menoch. *de præsumpt. lib. 3. præsumpt. 103. à n. 38. vers. quinta conjectura,* usque *ad n. 40. & cons. 995. nu. 7. vol. 10.* Caren. *d. resol. 245. n. 9.* Bottiller. *de success. dict. theor. 49. n. 28. in fine.*

99 Cujus assertionis rationem reddunt, quia stipulatio non esset perpetua, si ad extraneos non transiret, & ad quoscumque hæredes, nihil enim est perpetuum, nisi per subrogationem etiam extraneorum, Molin. *de primog. lib. 1. cap. 3. n. 14. & 15.* Petr. de Gregor. *de feud. p. 4. q. 15. nu. 9. & 10.* Et quando refutatio fit, ut feudum ad extraneos transeat, tunc non personalem, sed realem, & omnimodam esse, inquiunt: ex Natta. *cons. 564. n. 8. vers. prætorea, vol. 3.* Anton. Menoch. *de feud. r. 54. p. 1. n. 26.*

100 Decimò, realem dictam refutationem dicunt, quia facta fuit per verbum *omnino,* ibi *faciens &c. finem, & pactum finale validum, & ultimum liberatorium, acquietationem, & liberationem omnimodam, & perpetuum imponendo silentium dictis prætensionibus, &c.* unde ibi persuadent factam fuisse omnimodam renunciationem, quia idem operatur, ac si dictum esset *omnino,* quo casu semper est realis, ex text. *in cap. 1.* juncta Glos. *de eo, qui fin. fec. agnat.* ubi Afflict. *vers. & hoc est verum,* Isern. *vers. hoc nisi in duobus calibus,* Alvarot. *vers. ibi omnino, & 1. notab. vers. nota quod agnatus,* Balzaran. *de feud. lib. 2. de eo, qui fin. fec. tit. 49. ad textum, num. 10.* Alex. *cons. 13. numer. 6. lib. 5.* Natta *cons. 564. numer. 6. vers. quia volum. 3.* Ruin. *cons. 1. n. 20. 21. & 22. libr. 1.* Burtast. *cons. 63. à num. 29. lib. 1.* Peregr. *de fideicomm. art. 52. numer. 74.* Sforz. *eod. tract. quæst. 28. nu. 103. ad 113.* Rota apud Merlin. *de legit. decis. 48. n. 16. vers. præterea, & n. 19.* Rovit. *cons. 44. n. 19. & aliis quamplurimis lato calamo cumulatis in suis allegationibus impressis, quos hic transcribere otiosum judicamus, cùm omnibus eadem sit assignanda responsio, ut infrà apparebit.*

101 Hæc, & alia fusissimè dispersa ad concludendam dictæ renunciationis realitatem, proposita nobis sunt, & ex eis tria præcipuè probare alterius partis Advocati intendunt. Primum Mazareni Comitem, uti renunciantem juri de futuro sibi competenti ad succedendum in dictis feudis ob mortem Donnæ Margaritæ, non esse in hoc summarissimo judicio admittendum. Secundum non suffragari eidem decisionem text. *in d. cap. 1. de eo, qui fin. fec. agnat.* eo quod refutatio ab eo facta, omninò, seu omnimoda fuerit, in favorem quorumcumque hæredum etiam extraneorum, & includens donationem juris succedendi. Tertium, quod stante prædicta renunciatione non censetur vocatus dictus Comes, nec institutus à Donna Margarita in suo testamento, instituente eum, qui de jure succedere debet: quæ omnia multis mediis, rationibus, & authoritatibus in copiosissima allegatione prælaudata super hac tantùm renunciatione, fulcire conati sunt.

102 Verùm iis, & aliis non obstantibus, dictæ renunciationis personalitatem ostendere curabimus, idque firmioribus ac invincibilibus fundamentis, & considerationibus deductis, tum ex literali contextura scripturarum, tum ex subjecta materia transactionis, tum ex qualitate contractus, tum ex verisimili mente, & intentione contrahentium, tum denique ex speciali juris dispositione in hac materia feudali, ut ex sequentibus apparebit.

103 Quoad primum, si tenorem scripturarum inspiciamus, certum, ac perspicuum est, quod in Albarano à partibus confecto, & subscripto, in quo inita est concordia super successione dictorum Statuum, non reperiuntur clausulæ præ-

prægnantes, in quibus pars adversa innititur ad fundandam realitatem renunciationis: imò nec aliqua verba, ex quibus id elici possit; solùm namque cautum fuit, quod Donna Joanna possessionem caperet pro suis creditis, & constituta pro eorum quantitate subjugatione prædictorum feudorum ad censum juxta formam Bullæ, illam restituere Donnæ Margaritæ, quæ dicto Don Joseph tradere teneretur Comitatum Mazareni, & alia bona, remanentibus pro ea reliquis stantibus, & titulis cum suis pertinentiis, quod totum redigi deberet ad scripturam in publica forma, substantia dicti Albarani in aliquo non mutata, ut ex eo apparet, præcipuè ibi: *Le cose contente in questo Albarano si abbiano da ridurre in atto, o atti publici con le clausule, e cautele necessarie per l'una e l'altra parte da mettersi in forma, non mutata la sostanza del presente Albarano, &c.*

104 Clausulæ autem, & cautelæ necessariæ pro subsistentia, & ad majorem firmitatem contentorum in Albarano, firmioremque utriusque partis securitatem, nullæ aliæ excogitari poterant in casu prædicto, nisi illæ, quæ in id tenderent, ut status, & feuda prædicta conservarentur in persona, & descendentia, tum Donnæ Margaritæ, tum dicti Comitis Mazareni, absque ulla perturbatione, & molestia ab uno contra alterum inferenda, & ab utriusque successoribus sanguinis ad invicem tenenda; hæc enim erat, & esse poterat amborum contrahentium intentio in dicto Albarano patenter explicita, dum stante contentione super successione dictorum feudorum ob Don Fabritii mortem, pactitatum fuit, quod dictus Don Joseph haberet, & deberet succedere in dicto Comitatu, & aliis feudis, Donna Margarita verò in reliquis; si igitur hæc successio, in pactum concorditer deducta, assecurari intendebatur, tam in ipsis contrahentibus, quàm in suis successoribus; certum, & innegabile est, omnes clausulas, & cautelas in publica scriptura adhibendas, cum restrictione ad eas tantùm, quæ necessariæ fuissent pro una, & altera parte, & Albarani substantia in aliquo non mutata, debuisse partium intentioni prædictæ respondere, nulloque alio modo extendi, & ampliari.

105 Verissima quippè est juris regula, & DD. tradirìo, quod contractus, qui fit in executionem alterius, non potest ab eo excedere, quando id, quod adjicitur, non venit ex legis dispositione, & ejus facultate, text. *in l. item quia 4. §. fin. ff. de pactis, l. Titia 134. §. idem respondit il primo, ff. de verb. obligat. l. si tribi liberum secundum unum intellectum, ff. de action. empt. l. si binarum ædium, ff. de servit. urb. præd.* eleganter Menoch. *lib. 6. præsumpt. 2. num. 18.* Alex. *cons. 122. num. 2. lib. 2.* Surd. *cons. 202. num. 19.* Rot. per Farinac. *decis. 108. num. 2. ad finem, & decis. 522. numer. 2. part. 1. in posthum.* Gabriel. *cons. 58. num. 10. 11. lib. 1.* idem Surd. *decis. 71. per tot.* & rurius *in addit. ad decis. 582. num. 2.* Capyc. Galeot. *lib. 1. controv. 12. numer. 21. cum seqq.* ex nostris Marius Mut. *decis. 33. numer. 23.* Amat. *variar. 2. part. resol. 64. num. 2.* & ex ejus multis laudatis, Hispanus noster Olet *de ress. jur. tit. 1. quæst. 6. num. 11.* ubi *num.* refert optimam Rotæ *decis. 393. num. 7. tom. 5. recent.* editam anno 1636. apud quos concorditer præfata assertio probata, & multis rationibus roborata reperitur.

106 Ex quibus necessariò deducitur, omnes clausulas prægnantes, & exuberantes, quæ in prædicta scriptura publica in executionem contentorum in Albarano confecta inveniuntur, & quæ ab adversæ partis Advocatis ponderantur ad fundandam realitatem dictæ renunciationis, prout supra recollectæ sunt ex *n. 90.* usque ad *n. 100.* esse reducendas ad id, quod in Albarano cautum, & conventum fuit, & ad ejus robur, & firmitatem, quatenus opus erat, ut utrique parti suisque successoribus sanguinis consulerètur ad præcavendum litium molestias, quas probabiliter à dictis successoribus nondum natis moveri posse verebantur; & si in aliquo dictæ clausulæ excedunt, de stylo potius Notarii quàm de partium consensu appositæ censeri debent, ac ideo non considerandæ, Nevizan. *cons. 28. num. 19.* Menoch. *cons. 87. à n. 45. & de præsumpt. lib. 3. præsumpt. 115. n. 44.* Marta *de claus. claus. 21. n. 44.* Barbos. *eod. tract. claus. 1. n. 7.* Capyc. Latr. *decis. 2. num. 37. part. 1.* Capyc. Galeot. *lib. 1. controv. 42. a num. 9.*

107 Sed ne hoc in dubium possit revocari, reperitur etiam expresse cautum, & dispositum in scriptura publica confecta in executionem concordiæ, & conventionis in dicto Albarano pactitatæ; ibidem namque post omnes clausulas prægnantes, quibus adversa pars innititur, appositæ sunt aliæ restrictivæ ad eas tantùm, quæ in Albarano erant comprehensæ, ut patet primò ibi, (Et hac ex causa dictus D. Nicolaus Placitum Branciforti tutorio dicto nomine tantùm, & dumtaxat, & sub dicta rati promissione per dictum Don Joseph, suosque hæredes, & successores in perpetuum &c. de omnibus, & quibuscumque juribus, actionibus, prætensionibus, successionibus, & aliis dicto Domino Comiti tutorio dicto nomine tantùm, & dumtaxat, dictoque Don Joseph forsan competentibus, & fortasse competituris super Statibus, Baroniis, feudis, & bonis supra penes dictam Illustris. Dominam Donnam Margaritam remansis, & per eam, seu verius dictum ejus Procuratorem procuratorio quo supra nomine, & sub dicta ejus rati promissione detentis ut supra, cum omnibus eorum juribus universis, eorumque integro, & indiminuto statu cum dicta dignitate Magnatis Hispaniarum, & aliis Statibus, & jurisdictionibus desuper expressatis, seu super quolibet dictorum Statuum, Baroniarum, feudorum, & aliorum ut supra, & non aliter, nec alio modo, ab ipsis, nempè, juribus, actionibus, successionibus, & causis successionum, aliisque quibuscumque juribus, causis, & actionibus tam per dictum Comitem Racudiæ tutorio dicto nomine tantùm, & dumtaxat prætendendis, eique quomodoliber competituris quovis jure, titulo, ratione, seu causa de jure, vel de facto quomodocumque, & qualitercumque de præterito, præsenti, & futuro, scitis, vel ignoratis, tacitis, vel expressis, cogitatis, vel incogitatis, præteritis, præsentibus, & futuris, & aliis quibuscumque tam de jure, quàm de facto, & omnium quarumvis scripturarum, ciùs si causæ essent tales, de quibus hic oporteret facere expressam mentionem; *Comprehensis tamen omnibus præmissis in dicto præinserto Albarano tantùm, & dumtaxat; dummodò quod à dicto Albarano non censetur recessum &c.*)

108 Deindè, & secundò ibi, (Faciens dictus Dominus tutor &c. dictæ Illustriss. Dominæ Donnæ Margaritæ, & pro ea absente dicto ejus Procuratore &c. pro ea, suisque hæredibus, & successoribus in perpetuum finem, & pactum finale validum, & ultimum liberatorium, acquietationem, diffinitionem, & liberationem omnimodam, & perpetuum imponendo silentium dictis prætensionibus, & juribus successionum per dictum Dominum Comitem Racudiæ tutorio dicto nomine forte prætensis, & prætendendis de aliquid aliud ultra occasione, & causa præmissorum &c. non petendo, nec peti faciendo, nec permittendo contra dictam Illustris. Dominam D. Margaritam, & suos, nec minus contra dictos Principatus status, & alia bona, & jura remansa penes dictam D. Margaritam per modum ut supra, nec partem illorum per dictum Comitem Racudiæ tutorio dicto nomine &c. submissas personas, ac habentes jus, & causam ab eo, vel dictum Don Joseph in quocumque modo, aliquo jure, titulo, ratione, seu causa scita, vel ignorata, tacita, vel expressa, cogitata, vel incogitata, præterita, præsenti, vel futura, de jure, vel de facto, aut aliter quomodoeumque, aut qualitercumque *Comprehensis tamen in dicto Albarano supra, &c.*)

109 Ecce ergo S. M. quomodo omnes clausulæ, quibus adversa pars se fundat ad probandam dictam realitatem, sunt restrictæ, & limitatæ ad causam successionis dictorum Statuum, & feudorum sequuta morte Principis Don Fabritii, prout expressum fuerat in prædicto Albarano, quod virtute relationis ibidem videtur repetitum cum omnibus suis qualitatibus, *l. asse toto, ff. de hæredibus instituendis cum vulgatis;* hocque in prima parte, cum dictionibus taxativis *tantùm, & dumtaxat,* quarum natura est excludere omnes alios casus, & personas præter expressas, juxta latè tradita à Barbos. *de diction. usufreq. diction. 97. num. 4. & dict. 401. numer. 2.* & cum dictione *dummodò,* quæ importat modum, ac conditionem, semperque adimpleri debent ea, quibus adjicitur, Dec. *cons. 661. n. 12. vers. 2.* Ancharan. *cons. 169. n. 2. vers. sive tamen contrarium,* & cum aliis Barbos. *dict. 95. nu. 8.* & in secunda cum dictione, *ut supra,* quæ repetitiva, & relativa est omnium præcedentium, scilicet, *tantùm, & dumtaxat, dummodo quod à dict. Albarano non censetur recessum, text. in l. item queritur, §. item Julianus, ff. locati,* cum adductis ab eodem Barbos. *dict. 441. numer. 1.* quid igitur indigemus aliis probationibus ad diluendam molem ædificii, quod alterius partis Advocati in dictis clausulis superimponere tentarunt?

110 Sed progrediamur, & ad subjectam materiam transactionis mentis oculos revolvamus; quid est, super quo transigitur? certè de nullo alio, quàm de successione feudorum, Statuum, & Baroniarum gentilitium familiarum, ex pacto, & providentia Principis, cum clausula jurisfrancorum, & expressa primogenitura: quis unquam dixit, hæc bona esse transitoria ad hæredes extraneos, superstite quolibet agnato de comprehensis in investitura, & primorum acquirentium dispositione? nullus quidem, qui lucem tenebris obscurare non inten-

intendat; cùm sit veritas adeo patens, quæ nulla possit tergiversatione celari, nec habeat contradictorem, expressus text. *in c. 1. de success. feudi c. 1. §. & siclientulus de alienatione feudi*, & videatur Corset. *cons. 4. per tot.* qui consultus ita respondit in causa illius Marchionatus Licodiæ, & Barbos. qui infinitos laudat *de appell. verb. signific. appell. 113. nu. 11. & seqq.* quinimo nec dici potest licere possessori, alterare, mutare, restringere, aut ampliare, formas, vocationes, conditiones seu gravamina à primis concedentibus, aut acquirentibus imposita, Molin. *de primog. lib. 1. c. 8. numer.* 21. ubi addent, latissimè ut solet Castill. 3. *contr. cap.* 10. Rosental. *de feud. c. 6. conc. 69. sub numer.* 36. *litt. NN.* Dec. *cons.* 139. *numer.* 3. *vers. ista conclusio*, Jas. *cons.* 246. *numer.* 24. *vers.* 5. *lib.* 3. Signorol. *cons.* 10. *numer.* 4. *vers. Idem non obstat*, Bero. *cons.* 110. *numer.* 7. *lib.* 1. Curt. Jun. *cons.* 131. *lib.* 2. Surd. *cons.* 419. & 978. Menoch. *cons.* 148. *num.* 32. Ramon. *cons.* 109. *num.* 302. etiam de consensu successorum viventium in perniciem nascitorum, Molin. *d. c. 8. numer.* 27. ubi additio, Castill. *d. lib.* 3. *c.* 12. *num.* 111. Fusar. *de substit. quæst.* 660. *numer.* 28. & *quæst.* 593. *num.* 49. & 165. quomodo igitur prætenditur, quod, ex quo stipulatio concepta fuit ad favorem Donnæ Margaritæ, suorumque hæredum, & successorum in perpetuum, censeantur contemplati hæredes extranei, & ob id judicatur realis prædicta renunciatio? Nos quidem non percipimus: ac ideo tuorum prudentum Senatorum saniori, & superiori judicio dijudicandum relinquimus.

111 Verùm dato, & non concesso, quod stipulatio concepta fuisset pro hæredibus, & successoribus quibuscumque, adhuc in hac materia renunciationis, seu refutationis feudorum ex pacto, & providentia Principis, nihil extraneis hæredibus posset acquiri (nisi tantùm fructuum commoditas durante vitacedentis, aut renunciantis, juxta distinctionem Alphonsi de Olea *in tract. de cess. jur. d. tit.* 3. *quæst.* 4. *num.* 47.) & stipulatio solùm esset intelligenda de filiis, & descendentibus renunciatarii, non autem de aliis agnatis, per text. *in d. c. 1. de eo, qui fin. fec. agnat. & in c. 1. §. ult. si de feud. defunct. fuer. controv. inter Dom. & agnat.* ubi tradunt Isern. & Afflict. Lanar. *cons.* 71. *n.* 1. Camill. de Medic. *cons.* 2. *n.* 126. Jacob. Gall. *cons.* 64. *n.* 22. Surd. *cons.* 517. *n.* 14. Rovit. *cons.* 44. *n.* 27. *lib.* 3. Capyc. Galeot. *lib.* 2. *contr.* 21. *n.* 23. Anton. de Marin. *lib.* 2. *resol. quotidic.* 189. *numer.* 47. & *addit. ad ultim. ad votum*, Montan. *controv.* 9. *per tot.* Reg. Salernit. *fol.* 187. *numer.* 42. *vers. ex adverso*, & in terminis dicti *cap.* 1. *de eo, qui fin. fec. agnat.* ubi refutatio facta fuit pro se, & hæredibus suis, & cui ipse dederit, quod intelligatur de hæredibus sanguinis, hoc est, de filiis, & descendentibus, & ob id intelligatur personalis: fatentur omnes scribentes ibid. & Loffred. *in c.* 1. *de natura success. feud.* Aretin. *cons.* 3. Jacob. Gall. *d. cons.* 64. *nu.* 21. Anton. de Marin. *resol. quot. d. lib.* 2. *c.* 189. *num.* 70. Marcian. *disp.* 8. *num.* 16. & 17. Cum *in cap. Si aliquem, verbo Antiquis, num.* 374.

112 Et quamvis alterius partis Advocati agnoscentes difficultatem text. *in dict. cap.* 1. *de eo, qui fin. fec. agnat.* ubi verba illa, *& cui ipse dederit*, apta comprehendere quoscumque hæredes etiam extraneos, (cùm per ea censeatur concessa facultas alienandi, & æquivaleat clausulæ *pro se, & hæredibus quibuscumque*, ex Seraph. *decis.* 263. *num.* 5. Menoch. *cons.* 178. *num.* 32. & *cons.* 987. *numer.* 5. Roland. à Valle *de lucro dotis quæst.* 54. & cum aliis Barbos. *de clauf. clauf.* 57. *numer.* 7.) accipiuntur de filiis, & descendentibus renunciantis; respondere tentaverint, quod de jure communi feudorum, verbum *hæredes* de filiis masculis tantùm, non verò de extraneis intelligi poterat, ex text. *in d. cap.* 1. *§. & siclientulus de aliep. feudi, c.* 1. *de duobus fratribus*, & communiter DD. *in dicto cap.* 1. *de eo, qui fin. fec. agnat.* cum aliis in allegationibus congestis: at aliud esse de jure municipali hujus Tui Fidelissimi Regni per *cap. volentes* Domini Regis Federici, quo inspecto, verbum *hæres* in feudalibus, protenditur ad quoscumque hæredes etiam extraneos, eo quod liberam concedit licentiam alienandi feuda, solutis juribus Regiæ Curiæ debitis, integro tamen, ac indiviso manente feudo; ad quod probandum allegant Pern. Petr. de Gregor. Blasc. Lanc. apud Lun. Bongiorn. Mut. Intrigliol. Cors. parrem, & filium, ac denique Giurb. *de feud.* §. 2. *gl.* 13. *num.* 27. *ad medium*, aliaque cumulant, quæ ob vitandam prolixitatis notam omittimus.

113 Adhuc tamen hæc evasio non conturbat superiorem verissimam traditionem; omnes quippe DD. in contrarium laudati, loquuntur eo in casu, quo concessio feudi facta est pro hæredibus, & successoribus, vel nulla data forma, quam vocamus largam, & hæreditariam; hoc enim in casu licèt de jure communi feudorum intelligeretur concessio pro hæredibus sanguinis tantummodò, tamen per dictum Capit. dicti Regis Federici, dicunt DD. esse admissos hæredes etiam extraneos, ut ex lectura prædictorum apertè percipitur, & post Petr. de Gregor. advertit Corsett. *filius in addit. ad patrem cons.* 9. *num.* 8. & 12. ideoque dicunt DD. communiter in hoc Regno, quod dictum *c. volentes* non procedit forma repugnante, hoc est, si in formastricta, aut mixta sit facta concessio, vel in aliis casibus, in quibus per dispositionem Capitulorum Regni, aut natura sua, feuda sunt facta gentilitia, & familiaria, Petr. de Gregor. *de concess. feud. part.* 4. *quæst.* 1. *num.* 3. & 15. Corsett. *cons.* 41. *num.* 1. Giurb. *de feud. gl.* 10. §. 2. *numer.* 71. *Cum in cap. Si aliquem verbo Antiquis num.* 259. ubi dicit, quod dictum *c. volentes*, concedens licentiam alienandi feuda, intelligendum est pro eo, quod tangit interesse, seu præjudicium Principis, non verò in præjudicium agnatorum, qui in primis investituris, & dispositionibus sunt vocati; de quo non est dubitandum, nec in hoc Regno est aliqua dubitatio.

Quinimò & ipsi contrahentes, seu verìùs eorum Procurator, & tutor, Advocatique ab utraque parte electi, & designati ad ordinandam, & conficiendam scripturam transactionis cum clausulis necessariis juxta tenorem, & contentiam prædicti Albarani, in eadem steterunt intelligentia; illi enim promittentes de rato, procuratorio nomine dictæ Donnæ Margaritæ, inclusérunt in promissione omnes, & singulos ejus filios utriusque sexus natos, & nascituros, nepotes, & pronepotes, & alios eorum descendentes per lineam directam usque ad infinitum, successuros tamen in dictis Statibus, & feudis, & non alios; ex quo evidenter apparet ad hos solos, & non ad alios, hoc est, extraneos hæredes, prædicta feuda transire posse, constanter censuisse; eodemque modo dictus D. Joseph major factus de rato promisit licèt inæqualiter, cùm fuerit promissio extensa ad successores sanguinis, ut includerentur sorores ipsius jam natæ, eorumque filii nati, & nascituri, quod est valdè notandum.) 114

Quamvis enim ex adverso dicatur, nullum in hoc adesse mysterium, eo quod pro extraneis hæredibus opus non erat de rato promittere, cùm ipsi præcisè tenerentur factum sui Authoris approbare, juxta vulgares regulas; nihilominùs procedit superior consideratio, & Advocati alterius partis, qui illam impugnant, apertè convincuntur, & contrarietatis vitio notantur; quia si feuda erant transitoria ad heredes extraneos (quos comprehensos asserunt in stipulatione pro hæredibus; & successoribus quibuscumque) certum est nullam desiderari promissionem de rato, cùm in hoc casu filii Donnæ Margaritæ, non ut filii, sed ut hæredes matris in feudis succederent, ac si essent bona allodialia (ut ipsimet Advocati probare intendunt ex *cap. volentes* Domini Regis Federici, & aliis quamplurimis inutiliter cumulatis.) Ergo dum promissio de rato adhibetur pro filiis, & descendentibus, non quidem omnibus, sed successurus tantùm in dictis Statibus, & feudis, & ex alia parte pro successoribus sanguinis; negari non potest, hoc ideo factum, quoniam ad filios descendentes, & sanguinis successores, tantummodò feuda prædicta esse transitura agnoverunt; qui quidem descendentes, uti comprehensi in investitura, & successuri jure proprio erant, qui transactionem prædictam poterant impugnare, annullare, vel rescindere, si in ipsorum præjudicium factam fuisse ostenderent, & pro quibus de rato opus fuit promittere. 115

Hoc est adeo clarum, ut nulla indigeat probatione; sed non est omittenda, quæ ab ipsis desumitur Advocatis; illi enim agnoscunt filios Donnæ Margaritæ potuisse impugnare transactionem, quia succedebant jure proprio, stante refutatione à Don Fabritio facta Don Francisco illorum avo, ac ideo Mazareni Comitem sibi prospexisse prædicta promissione de rato; ergo si filii jure proprio debebant succedere, & transactionem infringere, successio eisdem, non ut hæredibus, sed uti filiis spectabat, ac per consequens feuda renunciata non erant hæreditaria, & transitoria ad hæredes, sed pacti, & providentiæ, gentilitia, & familiaria, ac inalienabilia, ut toties probatum est, & per se patet. 116

Quamplura alia omittimus in hoc puncto, quæ responsione non indigent, tametsi prædictis Advocatis non parum extollantur; ea namque, vel facto contraria, vel causæ non applicabilia, vel in jure dissona, aut à Doctoribus communiter reprobatis elicita sunt, & facillimo negotio eversa ex infrà dicendis tacitè remanebunt. 117

Proveniamus jam ad tertium medium ex qualitate contractus: iste est transactionis super successione feudorum, ob mortem Principis Don Fabritii: cujus natura exposcit, ut restringatur ad causam in ea expressam, & ad illud, super quo disceptabatur in lite mota, seu movenda, text. *clarus in l. si de certa, C. de transact.* ubi antiquiores, præcipuè Bald. *num.* 4. Alex. & Jason. qui latissimè comprobant *l. si cum dies*, §. *plenum, ff. de arbitr.* Dec. *cons.* 63. *num.* 6. ubi loquitur in transactione super successione, virtute cujusdam testamenti; & licèt verba transactionis amplissima, & generalissima, erant, inquit, restringenda, & referenda ad causam in testamento contentam, Menoch. *lib.* 3. *præsumpu.* 151. *nu.* 8. ubi, quod debitor ex diversis causis, si petitio sit singularis super una, & posteà sequatur transactio, in qua amplissimis verbis liberatur, non consequitur liberationem, nisi tantùm respectu causæ singularis, super qua erat lis, quod multis DD. relatis comprobat, & *cons.* 1099. *num.* 22. *lib.* 11. Mantic. *decis.* 245. *num.* 13. ubi quod transactio in illo casu solùm extendebatur ad causam dotis, super qua erat lis, non verò ad causam successionis, Rot. per Farinac. *decis.* 110. *part.* 1. *in recent.* Molphes. *ad consuet. Neapol. tom.* 1. *tit. de renunc. quæst.* 6. *num.* 40. *cum seq.* Marc. Anton. Eugen. *cons.* 13. *ex nu.* 20. *vers. ceterum prædicto*, ubi quietatio generalis ab administratione tutelæ, non extenditur ad jus hæreditatis transigenti competens, etiam si verba generalia transactionis aliud suadeant, quia super hæreditate numquam fuerit litigatum, Fusar. *cons.* 92. *num.* 23. & 24. *cum seq.* ubi, quod verba generalia numquam extendunt dispositionem ultra expressa, latè Cancer. *tib.* 3 *var. c.* 15. *num.* 269. *usque ad num.* 273. & *n.* 274. ubi probat transactionem solùm intelligi factam super illo, super quo litis incertitudo pendebat, & *num.* 293. ubi quod debent inspici causa, ex qua fuit facta transactio, Cyriac. *to.* 2. *controv.* 292. *nu.* 7. ubi quod generalis renunciatio restringitur ad suam causam, nec præjudicat in alio jure; prosequuntur multa Surd. *cons.* 418. *num.* 16. Alex. Ludovis. *decis.* 158. *n.* 3. & 4. Fontan. *dec.* 380. *nu.* 3. Capyc. Galeot. *lib.* 1. *contr.* 42. *n.* 10. & 11. Amat. *lib.* 1. *resol.* 42. *num.* 14. 118

Et quod in transactione omnes clausulæ, & conventiones quantumcumque generales, & amplissimæ restringi, & referri debeant ad causam, & controversiam specificam, super qua fuit transactum, probant ultra suprà proximè relatos, Rot. *decis.* 549. *n.* 3. *par.* 1. *recent.* Bottilier. *de success. ab intest. theor.* 58. *n.* 9. Marcian. *disp.* 72. *à n.* 1. *tom.* 2. Prat. *observ.* 35. *per tot.* Calvin. *de æquit. tom.* 1. *c.* 64. *nu.* 64. Barbos. *in collect. ad d. l. si de certa, n.* 5. Ant. Faber. *in eod. lib.* 2. *tit. de transact. diff.* 6. *num.* 12. ubi loquitur de stipulatione aquiliana, quam dicit nihil operari ad extendendam transactionem, Fontanell. *d. decis.* 380. *num.* 11. & 12. ubi in eisdem terminis pro non extendenda transactione concludit. 119

Et in terminis renunciationis quantumvis generalis, & amplissimę, quod restringatur ad suam causam, Regens Valenzuol. *cons.* 11. *nu.* 7. *lib.* 1. Peregr. *de fideicom. art.* 52. *n.* 26. ubi, per plura fundamenta, probat clausulas generales debere restringi in renunciatione ad subjectam materiam, Hodiern. ad Surd. *decis.* 176. *num.* 1. *cum tribus seqq.* Vivian. *in prax. juris patron. lib.* 13. *cap.* 8. *num.* 276. & *seqq.* Cancer. *dict. lib.* 3. *cap.* 15. *num.* 278. ubi ex Gozadin. *cons.* 45. *num.* 18. inquit, quod si clausulæ generales renunciationis ad alios effectus possunt referri, non operantur renuntiationem fideicommissi, Galerat *de renunciat.* 47. *n.* 23. Fusar. *cons.* 39. *nu.* 67. & *cons.* 92. *num.* 26. & *de substit. quæst.* 593. *num.* 111. 120. & 176. Cyriac. *tom.* 1. *controv.* 139. *nu.* 34. *usque ad* 37. *ubi nu.* 38. addit numquam præsumi renunciationem proprii juris, ubi alia potest capi conjectura, & *to.* 2. *controv.* 323. *num.* 9. *usque ad* 13. & *num.* 14. ubi probat, quod quando clausulæ renunciationis sunt dubiæ, ita ut possint, & non possint importare renunciationem, semper interpretandæ sunt, ut minus renunciantì noceant, & *controv.* 367. *num.* 27. & *controv.* 389. *num.* 26. Thomat. *decis. Macerat.* 50. *nu.* 70. ubi, quod in renunciatione strictè procedendum est, & ita interpretanda, ut minus præjudicet renunciantì, quod repetit *num.* 458. Rot. per Farinac. *dec.* 395. *num.* 5. *part.* 1. *in posthum.* ubi in terminis fideicommissi, & transactionis super eo, quod non intelligitur illi renunciatum per clausulas generales, & quod istæ restringi debeant secundùm subjectam materiam, concludenter probatur, Sacc. *de re judic. gl.* 14. *qu.* 2. *num.* 58. Cavaler. *decis.* 97. *nu.* 10. & *decis.* 124. *num.* 2. & *decis.* 340. *num.* 1. & in dubio, quod semper sit pronunciandum pro non renunciatione fideicommissi, probant Peregr. *d. art.* 52. *num.* 29. Sforz. *cons.* 49. *num.* 23. Fusar. *cons.* 5. *num.* 34. & *d. cons.* 39. *nu.* 86. *de substit. d. quæst.* 593. *nu.* 174. Rot. per Farin. *decis.* 21. *num.* 5. *ad fin.* & *decis.* 420. *num.* 2. *tom.* 2. Molphes. *ad consuet. Neapol. d. tom.* 1. *tit. de renunc. q.* 1. *n.* 33. & 39.

121 Cùm igitur controversia, & lis, quæ sperabatur, esset super successione prædictorum Statuum, & feudorum ob mortem Principis Don Fabritii, hæcque esset subjecta materia transactionis, in qua dictus Don Joseph contentus Comitatu Mazareni, & aliis bonis suprà expressis, renunciavit, & refutavit Donnæ Margaritæ omnes alios Status, & feuda cum suis dictis, & pertinentiis, ut succederent in eis tam ipsa, quàm sui hæredes, & successores (hoc est filii, & descendentes, ad quos dicta feuda transire poterant) nulla ratione, prædicta renunciatio extendi potest ad alios casus, & personas, prætextu verborum, & clausularum generalium, quæ præcisè debent restringi ad prædictam causam successionis in transactione expressam, ipsiusque firmitatem, & consistentiam in personam Donnæ Margaritæ, suorumque descendentium, ut liberè, & absque ulla perturbatione, seu molestia dictis Statibus, & feudis, juribus, & actionibus sibi ad ea competentibus, & competituris virtute dictæ renunciationis uti possent. Ac ideò vita functa Donna Margarita, nullis relictis filiis, & descendentibus, sicque deficientibus omnibus personis in dicta renunciatione contemplatis successuris in dictis feudis, non est cur sine lege, sine authoritate, dicta renunciatio prætendatur extendi ad successionem ob mortem Donnæ Margaritæ, & ipsius lineæ deficientiam, ad personasque extraneas non contemplatas, pro quibus nec fuit interposita, nec potuit interponi stipulatio.

Quibus non obstat, quod ex adverso replicatur, videlicet, successionem ob mortem dicti Principis Don Fabritii non fuisse causam finalem transactionis, & renunciationis prædictæ: sed potiùs adjudicationem dictorum Statuum factam Donnę Joannę ab Austria, ut ipsa possessionem legitimè nanscisceretur, pacto interposito, quod restituere illam deberet Donnę Margaritę filię, constituta priùs subjugatione pro dotibus, aliasque dissensiones ante D. Fabritii mortem suscitatas: quod ex eo comprobare intendunt, quod Marchionatus Militelli fuit in dicta transactione comprehensus, cùm super eo nulla potuisset esse contentio ob mortem Principis Don Fabritii, quippe spectabat Donnę Margaritę per deficientiam D. Francisci patris, qui mortis suę tempore jam Donnæ Catharinæ matri successerat. 122

Nam respondetur, à veritate facti, & ratione alienam hanc replicationem esse, ut ex Albarani lectura dilucidè apparet; in eo namque causa finalis expressa, non alia est, quàm successio dictorum Statuum prætensa per Donnam Margaritam filiam primogeniti præmortui, & per dictum Don Joseph, utpote filium secundogeniti dicti Principis D. Fabritii, quorum prætensionibus correspondet concordia; quod, scilicet, illa in quibusdam, & principalibus feudis succederet, hic verò in aliis minus principalibus, & hoc expresè concludunt Albarani verba, præcipuè ibi: *E di più pretendendosi in caso, che seguisse morte del detto Signor Prencipe D. Fabritio da parte della Signora Donna Margarita d' Austria Branciforte Principessa di Pietrapretia, continuarse, & à cautela prendersi la possessione attuale di tutti li Stati &c.* & ibi, *E pretendendo ancora detta Signora Donna Giovanna Branciforte per nome, e parte di detto Signor Don Giuseppe suo figlio infante far continuare*, & quatenus *fosse bisogno prendere la possessione di tutti li Stati sudetti, come figlio maschio del secondogenito, al quale pretende spettare il dominio, & possessione di detti Stati &c.* & ibi, *E noi D. Giovanna d' Austria, e detta Dona Margarita promettiamo à detta Donna Giovanna, e Don Nicolao Placido Branciforti nominibus ut supra, havuta detta possessione, per tutte le pretensioni che tiene, o terrà sequita la morte del Signor Prencipe Don Fabritio, il detto Don Giuseppe infante &c. assignare, e transferire il dominio, e possessione à detto Don Giuseppe, e sua tutrice del Contato del Mazzarino &c.* & ibi, *remanendo però per detta Donna Giovanna d' Austria, e detta Donna Margarita tutti li Stati, Principati, Grandezza, & altri titoli, &c.* 123

Licèt enim in Albarano fuerit inclusa prætensio Donnæ Joannæ ab Austria, volentis possessionem dictorum Statuum apprehendere pro dotium creditis; hoc non fuit, nec esse potuit causa finalis prædictę transactionis, sed venit in consequentiam prætensionis Donnæ Joannæ Branciforti, quæ tutorio nomine dicti Don Joseph filii, dictorum statuum successoris, se opposuit sigillationi litterarum de trahenda ipsorum possessione, intendens hoc fieri non debere in dicti sui filii, & successoris præjudicium, eò quod essent alia multa bona libera obligata ad dotium restitutionem, quæ suffectura erant ad satisfactionem dicti crediti, absque eo, quod opus esset procedere ad distractionem feudalium inalienabilium (quod in perniciem dicti D. Joseph infantis fuit tantùm, ut vel possessionem mortuo Don Fabritio non 124

posset occupare, vel à suis tutoribus dicta transactio, & concordia extorqueretur; sed an secundùm jus, & æquitatem factum fuerit, ad nos judicare non spectat) ita constat ex verbis Albarani, ibi, *Pretendendo la Signora Donna Giovana d' Austria mandare à prendere la possessione di tutti li Stati, e beni del Signor Prencipe di Butera Don Fabritio Branciforti, aggiudicati ad essa Signora per primo, e secondo decreto, e per questo far sigillare le letere de tradenda possessione; E pretendendosi da parte della tutrice Donna Giovanna Branciforti relitta del quondam Don Giovani Branciforti come madre, e tutrice del Sign. Don Giuseppe figlio di esso quondam Signor D. Giovanni, e di detta Donna Giovanna, opponersi nella sigillatione delle letere, &c.* Quo nil clarius pro prædicta assertione.

125 Potuit namque dicta adjudicatio esse causa impulsiva transactionis, finalis verò nullo pacto; cùm solutis creditis, vel constituta dictorum Statuum subjugatione (ut revera factum fuit) possessio Donnæ Joannæ erat resolubilis, & apud illam perdurare non poterat.

126 Quod ex eo evidentissimè confirmatur, quod Donna Joanna nihil remisit de suis creditis in prædicta transactione, imò illa integra exegit mediante dicta subjugatione, sicque non fuit super hoc facta transactio, quæ semper aliquo dato, vel retento fieri debet, *in l. 1. ff. de transact. l. cum mota 6. l. cum ea 21. l. transactio nulla 38. C. eod. tit. l. sicut hæres, C. de repudiat. hæredit. l. 1. C. de repud. bonor. possess. l. in summa 65. §. 1 ff. de condit. in debit.* Mantic. *de tacitis, lib. 26. tit. 1. num. 11.* Parlador. *in sexquicen. differ. 44. nu. 3.* Molin. *de Justit. tract 2. disp. 556. num. 7.* Azeved. *in l. 4. n. 4. tit. 21, lib. 4. recompilat.*

127 Marchionatus verò Militelli ideò in transactione fuit inclusus, & explicitus, quia dictus Don Joseph, qui Comitatum Mazareni retinuit, poterat dictam Donnam Margaritam Militelli Marchionissam molestare, eò quod aliqua pars dicti Marchionatus à Comitibus Mazareni empta, & acquisita fuerat, ob idque cautum fuit, quod dictus Status penès dictam Donnam Margaritam remanere deberet liber ab omni molestia dicti Comitis Mazareni, & suorum successorum, ut clarissimè probatur ex Albarani verbis, ibi, *E così ancora il Marchesato di Militello, e suoi feghi con tutte le raggioni, e pertinenze loro, della forma, e modo come si hanno posseduto, e possedono da detto Don Francesco Prencipe, & essa Donna Margarita, con tutto che alcun tempo alcuna parte di quelli si havesse comprato, acquisito, e posseduto da alcuni delli Conti, e Signori del Mazzarino, e non altrimenti, nè d' altro modo.* Quæ verba omnem removent scrupulum, & prædictam dilluunt objectionem.

128 Nec etiam obstat dicere, transactionem verbis generalibus conceptam non restringi ad causam expressam, quando ratio recti sermonis id non patitur, quoniam ultra quod dicta conclusio non procedit, cùm mens, & intentio contrahentium repugnat, ut probabimus infrà, & sentit Barbos. *in collect. ad dictam l. si de certa num. 5.* speciallissimè locum habere potest eo tantùm casu, quo non est aliqua causa expressa in transactione, si verò causa est expressa, tunc etiam si clausulæ generales salva ratione recti sermonis restrictionem non permittant, restringitur ad causam expressam, Cancer. *lib. 3. var. d. cap. 15. nu. 273.* Alex. Trentacinq. *variar. lib. 3. tit. de transact. resol. 2. nu. 9.* Capyc. Galeot. *d. controvers. 42. num. 19. lib. 1.* Surd. *decis. 217. numer. 6. in fin.* & Hodiern. *in addit. ad decis. 176.* Peguer. *decis. 201. nu. 3. & decis. 146. num. 24.* Gerius Spino *cons. 18. numer. 18.*

129 Et in præsenti quando deficeret expresso causæ (quæ est innegabilis) non reperiuntur clausulæ ullæ, quas ratio recti sermonis extendere persuadeat; cùm omnes in dicta transactione appositæ, ex natura sua, & subjecta materia non possint extendi ad casum supervenientem non comprehensum, nec excogitatum, qualis est successio ob mortem dictæ Donnæ Margaritæ absque liberis in dicta renuntiatione contemplatis, est enim jus de futuro, quod renuntiatum non censetur, nisi specialis, & individua renuntiatio ipsius interveniat, text. *in l. de his*, ubi DD. *ff. de transact.* Fontanell. *decis. 402. per tot.* Capyc. Latr. *decis. 2. n. 25. & seqq.* Donad. *de renunciat. c. 8. num. 86. & seqq.* Bec. *cons. 111. n. 25.* ubi multos laudat, & in omnem eventum, non extante alia persona de contemplatis in renuntiatione (quæ revera non extat) non potest extendi renuntiatio; imò resolvitur & extinguitur, & renuntians admittitur, Peregr. *de fideicom. d. art. 52. n. 71. & 72.* Fusar. *d. quæst. 593. num. 164.* cum aliis suprà relatis *nu. 120.* & hæc sufficiunt, ne in re adeò clara diutiùs immoremur.

Accedamus ad quartum de verisimili mente, & intentione contrahentium: certum est, quod nec Donna Margarita, nec ejus vir, & procurator, Princeps Don Fidericus Columna, se excludere vellent à successione dicti Comitatus Mazareni, & aliorum feudorum à dicto Don Joseph retentorum, si forte ipse absque descendentibus, & proximioribus consanguineis decessisset, locum facientes ulterioribus agnatis, quibus ex primis investituris jus successionis non competeret, quia nemo præsumitur renuntiare juri sibi competenti ex investitura, casu quo renuntiatarius mortuus sit absque liberis, ex Bero. *cons. 108. nu. 14. lib. 1.* Bardellon. *cons. 11. nu. 36.* Molfes. *ad consuetud. Neapol, to. 1. d. tit. de renunc. q. 17. n. 24. & 25.* ergo non est credibile, quod voluissent talem à tutoribus dicti Don Joseph Infantis renuntiationem exposcere, ut numquam ipse, nec ejus descendentes in dictis Statibus succedere possent, deficiente etiam linea Donnæ Margaritæ, & quod successio devolveretur ad remotiores non contemplatos in renunciatione, vel ad alios etiam in pari gradu respectu ipsius inferioris tamen lineæ, & non habentes easdem qualitates prælativas. 130

Nullum quippe ex hoc commodum, nulla utilitas ipsam sequebatur, nec ratio æqualitatis servandæ in prædicto contractu id expostulabat, qui solum favore dicti infantis poterat claudicare, *l. Julianus, §. si quis, ff. de act. empt. l. si cum dies, §. penult. ff. de receptis arbitr.* Caldas *in l. si curatorem, verbo hunc contract. n. 4. C. de integr. restitut.* cum adductis à Valasco *in axiomat. jur. lit. C. n. 186.* 131

Nec credendum est, dictum D. Nicolaum Placitum Branciforti tunc Racudiæ Comitem, & dicti infantis tutorem virum eximiæ nobilitatis, integritatis, & sinceritatis, id facere voluisse, ut filiis ejus aperiretur successio, dicto infante fuisque sororibus exclusis, non enim de tali viro talia præsumi fas est, ut aliàs inquit Pontifex *in cap. cum juventute 15. de præsumpt.* imò credibilius, ipsum, dictosque Advocatos ad clausulandam scripturam electos, non apposuisse in ea clausulam reversionis dictorum Statuum ad favorem dicti infantis, & suorum in casu mortis dictæ Donnæ Margaritæ sine filiis, quia hoc pro constanti habuerunt, de jure procedere debere ex vi tacitæ, & subintellectæ conditionis prædictæ renuntiationis, Regens de Ponte *de potest. Proregis, tit. de refut. at. in princ. num. 28. & seqq.* Cutell. *de donat. tom. 2. fol. 193. n. 196.* cum aliis, de quibus suprà. *n. 79.* 132

Et quidem si dicti tutores, & Advocati tales clausulas adhiberent, per quas ad alios casus, & personas renuntiatio posset extendi, verè dici posset, quod ipsi excessissent mandatum sibi concessum, & injunctum in prædicto Albarano, in quo illæ tantùm clausulæ, & cautelæ fuerunt permissæ, quæ necessariæ essent, substantia Albarani non mutata, ut suprà probatum remanet: cum enim ibidem de sola successione ob Principis Don Fabritii mortem, & de nulla alia persona, quàm de Donna Margarita, & de suis descendentibus mentio facta fuerit, proculdubio excessum esset, si tales adhiberentur clausulæ, quæ ad aliam successionem, & ad diversas personas renuntiationem extenderent, ut in terminis docent Capyc. Galeot. *d. controv. 42. n. 8.* Capyc. Latr. *dec. 2. n. 23.* Rot. *dec. 174. n. 2. & 4. p. 1. recent.* Theod. *alleg. 37. nu. 4.* Bardellon. *cons. 11. n. 29.* 133

Cùm ergo quælibet dispositio intelligenda, & interpretanda sit secundùm verisimilem mentem, & intentionem disponentium, & contrahentium, ex latissimè adductis à Castill. Sotoma. *contr. lib. 5. cap. 63.* consequens est, dicere, prædictos transigentes, & renuntiantes noluisse extendere renuntiationem ad alios casus, nec ad alias diversas personas, quia verisimile non est se ipsos excludere voluisse, si alter eorum sine filiis mori contigisset; imò credibilius est se conformare voluisse cum juris, statutorum, & consuetudinum hujus Regni dispositione, *l. quæro, §. inter locatorem, ff. locat.* Guttier. *pract. lib. 3. q. 70. n. 29. & q. 101. n. 3.* Seraph. *dec. 264. n. 15.* Menoch. *lib. 3. præsumpt. 38. n. 9.* Amat. *resol. 34. n. 20. lib. 1.* ut tali adveniente casu succederet, qui succedere deberet, & non alius, ad quem non spectaret successio, quales sunt extranei, agnati remotiores, & non habentes qualitates requisitas, ut posteà declarabitur ipsamet Donna Margarita, instituens hæredem, & successorem in dictis Statibus eum, qui de jure succedere deberet, de quo latè inferiùs. 134

Restat quinta consideratio, elicita ex speciali juris feudalis dispositione, quo attento tollitur omnis difficultas; quia in renuntiatione, seu refutatione feudorum, semper refutatio censetur personalis, nisi in duobus casibus. Primus quando fit, *omninò* nulla contemplata persona. Secundus quando fit in manibus Domini, ad hoc ut refutatarium quasi de novo feudo investiat; extra hos verò casus semper judi- 135

judicatur personalis, & sic ad favorem solius personæ contemplatæ, & suorum descendentium, text. sunt expressi *in d. cap. 1. de eo, qui fin. fec. agnat. & in cap. ultim. si de feudo defun. fuer. controv. inter Dom. & agnat.* ubi omnes feudistæ repetentes, Lanar. *in cap. 1. de vassall. decrepit. etat. à n. 1. cum seqq.* Capyc. Galeot. *lib. 2. controv. 21. numer. 23.* Surd. *cons. 446. num. 18.* Camill. de Medic. *cons. 2. num. 126.* Cumia *in cap. si aliquem, verbo Antiquis, num. 374.* Intrigliol. *de feud. centur. 2. articul. 36. numer. 209.* Giurb. *de feud. §. 1. glos. 12. num. 8.*

Quod indubitanter procedit, etiam si refutationis verba 136 sint directa in rem, nam hoc non obstante, si facta est contemplatione certarum personarum, dicitur personalis, quamvis adjectæ sint clausulæ generales amplissimæ renuntiando omni juri, quòd refutans habet, vel habere sperat, Surd. *cons. 517. num. 14. & d. cons. 446. num. 17.* Gabriel. *cons. 89. n. 9. 10. & 11. lib. 1.* Aretin. *cons. 3. num. 2.* Anna *in reper. d. cap. 1. de vassall. decrep. etat. num. 75.* Gratian. *discep. 557. num. 52.* Alba Mandell. *cons. 380. per tot.* Rosental. *in synopsi feud. cap. 2. conclus. 20. lit. B. in addit.* & licèt facta fuerit cum jurium cessione, & constitutione procuratoris in rem suam, Surd. *d. cons. 446. n. 17.* Gabriel. *d. cons. 89.* Anton. de Marin. *lib. 2. d. resol. 189. n. 47.* Theodor. *d. allegat. 36. n. 31.*

Et in dubio, semper refutatio censetur personalis, & non 137 realis, Honded. *cons. 37. num. 23.* Lanar. *in d. cap. 1. de vassall. decrepit. etat. n. 5.* Aponte *de potest. Proreg. tit. de refut. at. n. 33.* Surd. *d. cons. 446. nu. 18.* Capyc. Galeot. *d. controv. 21. n. 23. lib. 2.* Anton. de Marin. *d. cap. 189. n. 48. & seq.* Montan. *controv. 9.* Marcian. *disput. 8. per tot.* Giurb. *de feud. d. §. 1. glos. 12. num. 8. & 9.* & hoc adeò verum est, quod & si facta fuerit refutatio in manibus Domini, ut aliquem investiat, & dictum non sit, tamquam de novo feudo, adhuc refutatio erit personalis, eò quod feudum remanet antiquum, ut probant Rosental. *de feudis d. c. 2. concl. 20. n. 3. & 5.* Gratian. *d. discep. 557. n. 57.*

Ex quibus omnibus apertè colligitur, prædictam renuntiationem, seu refutationem, fuisse personalem ad favorem Donnæ Margaritæ, suorumque descendentium, non verò realem, & omnimodam, seu omninò, ut ex adverso prætenditur.

138 Undè facilis est responsio ad ea, quæ per Advocatos alterius partis pro realitate dictæ renuntiationis sunt ponderata, cùm jam ex adductis à nobis pro personalitate remaneant sufficienter evacuata; non enim procedit primum ex eo, quod verba fuerint directa in rem, & adfuerit pactum de non petendo, quia hoc non est in consideratione, stante, quod fuerunt contemplatæ certæ personæ, juxta supradicta *num. 136.* Non secundùm, eo quod aliquo accepto facta fuerit; quoniam hoc est de natura, & substantia transactionis, ex dictis *num. 126.* Non tertium de aquiliana stipulatione, quia hæc non facit renunciationem esse realem, & semper restringitur ad causam expressam, ut probavimus *n. 119.* Non quartum de pacto de non petendo, cui sæpè sæpiùs responsum est non obstare, & sunt jura expressa *in d. c. 1. de eo, qui fin. fec. agnat. cap. ultim. si de feud. def. fuerit controversia int. Dom. & agnat.* Non quintum ex verbis generalibus, quovis titulo, ratione, causa &c. quia restringuntur ad causam expressam, & ad personas contemplatas, & non censetur renuntiatum jus de futuro, secundùm ea, quæ diximus *n. 118. & 120.* Non sextum de juribus competentibus, & competituris, quia eodem modo dissolvitur. Non septimum ex generalitate, & amplitudine verborum, quia omnia debent restringi ad causam transactionis, & subjectam materiam, personasque in ea contemplatas, ut abundè probatum est dicto *num. 118.* Non octavum, & nonum, eo quod facta fuerit pro hæredibus, & successoribus in perpetuum, quia satisfactum est *num. 110. & 111.* ubi concludenter probavimus non esse materiam transitoriam ad hæredes extraneos, nec ad alios, quàm ad agnatos comprehensos in investitura; & quod attinet ad dictionem *in perpetuum*, satis trita res est, sequi, & sortiri naturam actus, cui interponitur, Cæphal. *cons. 17. num. 33.* Capyc. Latr. *dec. 32. n. 28.* & cum aliis Barb. *diction. 163. n. 3. & diction. 254. n. 4. & seq.* Et demum non obstat decimum, ex quo facta fuerit per verbum *omnino*, quia hoc est recedere à verbis transactionis, in qua tale verbum non reperitur, sed hæc tantùm, nempè *liberationem omnimodam*, quæ satis diversa sunt, & restringuuntur ad causam expressam successionis Don Fabritii, & ad personas contemplatas, quod per se pater, & ex dictis dilucidiùs apparet.

139 Doctoribus verò à contraria parte allegatis respondetur, quod ex illis nonnulli loquuntur in renuntiatione facta à filia ingrediente religionem, quæ dote recepta emittit professionem, quo casu renuntiatio dicitur realis, quia facta est ad inserviendum Deo, & emittendum votum paupertatis, (licèt non desint magni nominis Authores, qui contrariam opinionem sectantur, quos hic laudare non est nostri instituti.) Alii autem, de filia in matrimonio copulata, quæ dote recepta renuntiat, & in hoc casu, quidquid dicant adversarii, communior, & approbatissima sententia est renuntiationem esse personalem, alii verò de eo renuntiante agunt, qui extantibus adhuc personis contemplatis volebat succedere, & ad jus renuntiatum reverti, qui casus est dissimilis, & nos hoc non negamus. Alii denique, quamvis loquantur in feudalibus, se declarant, loquendo de feudo hæreditario, vel in casu, quo renuntiatio facta fuit favore agnatorum, sive ut bona conservarentur in agnatione, & supererant agnati contemplati, ut ex lectura prædictorum Doctorum poterit apertissimè cognosci; nos quippè in eis referendis, & refellendis tempus dilapidare, tuosque Supremos Senatores tædio afficere, iniquum judicamus.

Ex quibus etiam accommodatur congrua responsio aliis 140 tribus contrariis objectionibus suprà, *num. 101.* propositis. Non enim est habenda ratio de prima, scilicet, dictum Mazareni Comitem, uti renuntiantem prædictorum Statuum, non debere admitti in hoc judicio summariissimo, ex Surd. *cons. 451. num. 16.* Seraphin. *decis. 279. num. 3.* Noguerol. *alleg. 22. num. 66.* Duran. *decis. 158.* Redenasc. *cons. 66. num. 9.*

Quia, stante personalitate dictæ renuntiationis, hæc evanuit, & extincta est, mortua Donna Margarita absque liberis, ac si numquam facta fuisset, Anton. Faber. *in C. tit. de pact. diff. 22.* Molphes. *ad consuet. Neapol. d. tit. de renunc. quæst. 3. num. 12.* Rot. Rom. apud Tambur. *de jur. Abbatissar. decis. 6. à n. 25.* Donad. *de renunt. cap. 13. n. 11.* Cancer. *tertio variar. d. cap. 15. num. 27. & 29.* quare quo ad omnes personas, quæ non sint de contemplatis in renuntiatione, potest renuntians uti responsione jurisconsulti Ulp. *in l. loci corpus 4. §. competit, ff. si servitus vendic.* ibi, *quantum enim ad eum pertinent, liberas ædes habeo*, Federic. de Senis *cons. 77.* Honded. *cons. 36. n. 25. lib. 1.* Surd. *cons. 179. n. 19. & 20.* qui ita in puncto concludunt. 141

Undè sequitur, prædictam exceptionem de realitate re- 142 nuntiationis non esse sufficientem, ut renuntians non admittatur in judicio summariissimo, quandoquidem ex visione scripturæ absque longa discussione, altiorique indagine, incontinenti potest agnosci utrum realis, aut personalis fuerit, & an excipiens sit de personis contemplatis, vel non, ut ea existente personali admittatur, & manuteneatur, reali verò apparente denegetur manutentio, salvis juribus in possessorio plenario, & petitorio, & ita ad favorem renuntiantis decisum fuit in Consilio Collater. Neap. non obstante oppositione de realitate renuntiationis, ut testatur Regens à Ponte *cons. 24. lib. 2.* de qua decisione mentionem faciunt Capyc. Latr. *consult. 123. nu. 166.* & Thor. *compend. decis. part. 3. sect. 3. verbo foror.* Videnda *decis.* Rot. Rom. impress. per Anton. de Marin. *lib. 2. quotid. cap. 190.* Jacobus Gall. *d. cons. 64. ad finem.*

Non obstant Surd. Seraph. Noguerol. & alii in contra- 143 rium adducti, quia loquuntur in satis diversis casibus, quando, videlicet, transigens volebat succedere in præjudicium ejus, cum quo erat inita transactio, & renuntians prætendebat manuteneri adversus renuntiatarium existentem in possessione rei renuntiatæ: ut ex lectura prædictorum Doctorum percipi potest.

Nec negotium facessit *cons.* Tob. Benfat. *inter cons.* Lunæ *cons. 17.* in ejus enim casu, licèt clausulæ erant amplissimæ, & conceptæ verbis denotantibus omnimodam abdicationem rerum renuntiatarum (quibus ipse motus fuit ad consulendam realitatem, & quæ non inveniuntur in prædicta renuntiatione Comitis Mazareni) nihilominus decisum fuit ad favorem renuntiantis, in hac M. R. C. & in Tribunali Consistorii S. R. C. & denique in Tuo Supremo Italiæ Consilio, ad quod via recognoscendi causa fuit delata; & motivum fuit, quod renuntiatio facta intuitu certæ personæ, ejusque hæredum, & successorum in materia feudali, semper est personalis, non obstantibus quibuscumque clausulis, de qua decisione nobis fuit facta fides ex Archivio M. R. C. & casus erat inter descendentem renuntiantis in remotiori gradu, cum alio agnato proximiore renuntiatario ex diversa linea. 144

Ad secundam verò de renuntiatione *omninò*, seu *omnimoda*, quæ iteratis vicibus repetita est, respondere opus 145